

STATISTIČKA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA IMEX BANKE D.D.

Đapić, Ivana

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:734352>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-22**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET SPLIT**

DIPLOMSKI RAD

**STATISTIČKA ANALIZA FINANCIJSKIH
IZVJEŠTAJA IMEX BANKE D.D.**

**Mentor:
Prof. dr. sc. Ante Rozga**

**Student:
Ivana Đapić, univ. bacc. oec**

Split, kolovoz, 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD	4
1.1. Problem istraživanja	4
1.2. Predmet istraživanja	5
1.3. Istraživačke hipoteze	5
1.4. Cilj istraživanja	6
1.5. Metode istraživanja.....	6
1.6. Doprinos istraživanja	7
1.7. Struktura rada	7
2. STATISTIKA I STATISTIČKA ANALIZA	9
2.1. Pojam statistike i statističke analize.....	9
2.2. Grafičko prikazivanje	10
2.3. Individualni indeksi vremenskog niza.....	11
2.3.1. Verižni indeksi	11
2.3.2. Bazni indeksi.....	11
3. IMEX BANKA I OSTALE BANKE U RH	13
3.1. Općenito o kreditnim institucijama u RH	13
3.2. O Imex banci d.d.....	15
3.3. Ostale banke u RH.....	18
4.VRSTE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POKAZATELJA POSLOVANJA.....	20
4.1. Pojam, važnost i zakonske odredbe financijskih izvještaja	20
4.2. Vrste financijskih izvještaja.....	21
4.2.1. Bilanca	21
4.2.2. Račun dobiti i gubitka	22
4.2.3. Izvještaj o novčanom tijeku	23
4.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala	24
4.2.5. Bilješke uz financijske izvještaje	24
4.3. Vrste financijskih pokazatelja poslovanja	25
4.3.1. Pokazatelji odnosa u bilanci banke	25

4.3.2. Pokazatelji odnosa u računu dobiti i gubitka	27
4.3.3. Pokazatelji profitabilnosti	28
4.3.4. Pokazatelji investiranja	30
5. STATISTIČKA ANALIZA POSLOVANJA IMEX BANKE D.D. NA TEMELJU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	31
5.1. Horizontalna analiza	31
5.2. Vertikalna analiza.....	40
5.3. Analiza poslovanja Imex banke d.d. u razdoblju od 2009. do 2015. putem financijskih pokazatelja.....	42
5.4. Usporedba Imex banke s konkurentima	49
5.5. Korelacijska analiza poslovanja Imex banke d.d.	53
ZAKLJUČAK.....	56
LITERATURA	58
POPIS TABLICA	60
POPIS GRAFIKONA	61
POPIS SLIKA.....	61
SAŽETAK.....	62
SUMMARY.....	62

1. UVOD

1.1. Problem istraživanja

U ekonomiji bez financijskih institucija, razina protoka sredstva između dobavljača i korisnika sredstva posredstvom financijskih tržišta vjerojatno bi bila prilično niska, stoga financijske institucije obavljaju ključnu funkciju u kanaliziranju sredstva od strana s viškom sredstva prema stranama s nedostatkom sredstva.¹

Pod pojmom kreditna institucija podrazumijeva se pravna osoba koja je od nadležnog tijela dobila odobrenje za rad, a čija je djelatnost primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za svoj račun. Banka je kreditna institucija koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za rad i osnovana je kao dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Usluge banke mogu se podijeliti na primanje depozita i drugih povratnih sredstava od javnosti, te odobravanje kredita iz pribavljenih izvora za svoj račun.² Odnosno komercijalne banke su depozitne institucije čija su glavna aktiva krediti, a glavna pasiva depoziti. Krediti komercijalnih banaka šireg su raspona od kredita drugih depozitnih institucija, a uključuju i potrošačke i komercijalne kredite te kredite na nekretnine.³

Informacije o uspješnosti poslovnih banaka potrebne su javnosti kao korisniku bankovnih usluga, kao potencijalnom investitoru u dioničarski kapital banke, regulatorima s aspekta kontrole stabilnosti financijskog sustava, financijskim analitičarima, menadžmentu te stručnoj i znanstvenoj javnosti. Različiti odnosi, omjeri i pokazatelji promatrani na razini pojedine banke ili usporedbom banaka omogućuju razumijevanje čimbenika utjecaja na uspješnost i vrijednost određene banke te na moguće smjernice menadžmentu pri donošenju strateških odluka.⁴

Da bi se analiziralo poslovanje raznih organizacija, pa tako i banaka i donijele ispravne poslovne odluke temelj su financijski izvještaji. U procesu analize financijskih izvještaja moguće je koristiti se čitavim nizom različitih postupaka, koji su prije svega, utemeljeni na raščlanjivanju i uspoređivanju. Komparativni financijski izvještaji koji služe kao podloga za

---

¹ Saunders, A., Cornett Millon, M. (2006.): Financijska tržišta i institucije, Masmedia, Zagreb, str.11

²Filipović, I. (2012.): Računovostvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Split, Split str.5

³Saunders, A., Cornett Millon, M. (2006.): Financijska tržišta i institucije, Masmedia, Zagreb, str.12

⁴ Pavković, A.(2004.): Instrumenti vrednovanja uspješnosti poslovnih banaka, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=41458 (Pristupljeno: 22.3.2017.)

provedbu horizontalne analize mogu se razmatrati u kontekstu uspoređivanja. Problematika analize financijskih izvještaja, sasvim sigurno, ne iscrpljuje se postupkom horizontalne i vertikalne analize. U tom su kontekstu najznačajniji pokazatelji analize financijskih izvještaja, pa se obično govori o pojedinačnim pokazateljima, skupinama pokazatelja i zbrojnim i sintetičkim pokazateljima.⁵

Pomoću odabranih pokazatelja, zatim horizontalnom i vertikalnom analizom poslovanja do kojih će se doći pomoću podataka iz financijskih izvješća, može se definirati financijsko zdravlje banke kroz promatrani period. Analizom će se utvrditi stanje u kojem se banka nalazi s obzirom na likvidnost, zaduženost. Pokušat će se uočiti promjene u količini odobrenih kredita, plasmana, primljenih depozita. Osim navedenog istražiti će se i je li kretanje dobiti banke povezano s kreditiranjem komitenata. Da bi financijska analiza imala smisla promatrani podaci se trebaju uspoređivati sa određenim veličinama. Ako se poslovanje sagledava kroz duži vremenski period donose se i kvalitetnije odluke i zaključci, nego da se promatra poslovanje samo jedne godine.

1.2. Predmet istraživanja

Nakon definiranog problema proizlazi i predmet istraživanja, a to je statistička analiza financijskih izvještaja Imex banke d.d. kroz promatrano razdoblje, odnosno za razdoblje od 2009. do 2015. godine. Teorijskom i empirijskom analizom podataka iz financijskih izvještaja prihvatiti će se ili odbaciti postavljene hipoteze. Analiza financijskih izvještaja u ovom radu će obuhvatiti analizu bilance i računa dobiti i gubitka. Provesti će se i analiza putem odabranih financijskih pokazatelja da bi se uvidjela uspješnost poslovanja kreditne institucije. Analiza će obuhvaćati razdoblje od 2009. godine, tako da ćemo i vidjeti kako je kriza utjecala na poslovanje banke. Ovo istraživanje biti će usmjereno na utvrđivanje kretanja i usporedbe ključnih financijskih podataka i pokazatelja uspješnosti banke.

1.3. Istraživačke hipoteze

Hipoteza predstavlja pretpostavku, koja se na temelju ispitivanja potvrđuje ili odbacuje. Hipoteza je specifična tvrdnja u obliku predviđanja, koja najčešće dovodi u odnos dvije varijable. Ona uvijek proizlazi iz cilja, odnosno istraživačkog pitanja.⁶

---

⁵Žager, N., Mamić, Sačer I., Sever, S., Žager, L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str.224.

⁶Verčić, Tkalac, A., Sinčić Ćorić D., Pološki Vokić N. (2011.): Priručnik za metodologiju istraživačkog rada u društvenim istraživanjima, M.E.P., Zagreb, str. 62

Testiranje hipoteze je statistički postupak kojim se određuje je li i koliko pouzdano raspoloživi podaci iz reprezentativnog uzorka podupiru pretpostavljenu pretpostavku.⁷ U skladu s definiranim problemom i predmetom istraživanja postavljene su sljedeće hipoteze:

H 1 – odabrani pokazatelji poslovanja pokazuju perspektivno poslovanje Imex banke

H 2 – kretanje dobiti banke značajno je povezano s kreditiranjem komitenata

1.4. Cilj istraživanja

Nakon što je definiran problem i predmet istraživanja, te postavljene hipoteze istraživanja, određuje se i cilj istraživanja koji je već prethodnim činom i određen. Osnovni cilj je utvrditi i ocijeniti poslovanje Imex banke u razdoblju od 2009. do 2015. pomoću podataka u godišnjim financijskim izvještajima putem horizontalne i vertikalne analize, i putem pokazatelja.

Ostali, pomoćni ciljevi su definiranje zasebno pojmovno svaki financijski izvještaj sukladno s propisanom zakonskom regulativom, definiranje pojmovno osnovnih financijskih pokazatelja, opisati Imex banku te reći nešto i o konkurentima.

1.5. Metode istraživanja

Metoda (grčki - methodos, latinski - methodus,put,način,istraživanje) općenito znači planski postupak za postignuće nekog cilja na filozofijskom, znanstvenom, političkom ili praktičnom području.⁸

Istraživanje će se temeljiti na godišnjim financijskim izvještajima Imex banke, kako bi se analiziralo njeno poslovanje u razdoblju od 2009. do 2015. godine.

U cilju provedbe detaljne analize problema istraživanja i postavljenih hipoteza koristit će se različite metode koje će pomoći u rješavanju problema istraživanja.

Metode koje će se koristiti u ovom radu su su: *metoda deskripcije* koja podrazumijeva postupak jednostavnog opisivanja procesa, predmeta, činjenica u društvu ali bez znanstvenog tumačenja ili objašnjavanja; *metoda sinteze* koja predstavlja postupak znanstvenog istraživanja i objašnjavanja stvarnosti putem jednostavnih sudova u složenije; *deduktivna*

---

⁷Pivac S. (2010.): Statističke metode, e-nastavni materijali, Ekonomski fakultet Split, Split, str.121

⁸Žugaj, M. (1979.): Metode analize i sinteze, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, <http://hrcak.srce.hr/81266>, (Pristupljeno:15.3.2017.)

metoda – u kojoj se iz općih sudova izvode posebni i pojedinačni zaključci.⁹ Ukoliko o problemu istraživanja postoji bogata literatura te se mogu definirati početni teorijski okviri, podobniji je deduktivni pristup.¹⁰; *metoda komparacije* kojom će se uspoređivati poslovanje Imex banke za razdoblje od 2009. do 2015. godine. Uspoređivanje je jedna od temeljnih logičkih i mentalnih radnji koja se pojavljuje u formiranju pojmova i stjecanju znanja.¹¹; *statističke metode* koriste se za obradu podataka potrebnih za analizu poslovanja poduzeća. Od metoda statističke analize bit će korišteno tabelarno i grafičko prikazivanje statističkih podataka, testiranje hipoteza i interpretacija rezultata dobivenih putem provedene analize. Za teorijski dio rada upotrijebiti će se znanstvena i stručna literatura.

1.6. Doprinos istraživanja

Doprinos ovog istraživanja je uvidjeti na primjeru Imex banke promjene u poslovanju od 2009. do 2015. Analiza financijskih izvještaja daje sliku o uspjehu i stanju banke kroz promatrano razdoblje. Cilj svakog poduzeća je maksimalizacija profita i minimalizacija troška. Doprinos ovom istraživanju je što obrađeni podaci prikupljeni iz financijskih izvještaja mogu biti korisni investitorima, menadžerima, kreditorima, dobavljačima, revizorima te ostalim zainteresiranim korisnicima. Potencijalnim investitorima ovi podaci od izrazite važnosti jer oni odlučuju gdje će uložiti svoj novac.

1.7. Struktura rada

Rad se sastoji od šest dijelova.

U prvom dijelu rada, uvodnom dijelu, definira se problem i predmet istraživanja, postavljaju se hipoteze, određuju se metode koje će se koristiti u radu te se definira cilj i doprinos istraživanja.

U drugom dijelu rada reći će se nešto više, ukratko o statistici i statističkoj analizi.

U trećem dijelu rada opisati će se bankarski sustav i opisati će se Imex banka d.d.

U četvrtom dijelu rada teorijski će se razraditi pojmovi analize financijskih izvještaja, objasniti će se horizontalna i vertikalna analiza, definirati će se svaki izvještaj zasebno te objasniti teorijski pokazatelji poslovanja.

---

⁹Metode znanstvenih istraživanja - Analiziraj ga: <http://analiziraj.ga/naslovna/metode-znanstvenih-istrazivanja/> (Pristupljeno:22.3.2017.)

¹⁰Verčić, Tkalac, A., Sinčić Ćorić D., Pološki Vokić N. (2011.): Priručnik za metodologiju istraživačkog rada u društvenim istraživanjima, M.E.P., Zagreb, str.4

¹¹Žugaj, M., Dumičić, K., Dušak, V. (2006.): Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, str.94

Peti dio rada sačinjavati će statistička analiza poslovanja Imex banke d.d. na temelju financijskih izvještaja, usporedit će se i poslovanje Imex banke s odabranim konkurentima te će se provesti korelacijska analiza.

U zaključnom dijelu donose se i provode zaključci o provedenom istraživanju.

Na kraju slijedi sažetak, popis literature, popis tablica, grafikona i slika.

2. STATISTIKA I STATISTIČKA ANALIZA

2.1. Pojam statistike i statističke analize

Posebna znanstvena disciplina koja na organiziran način pristupa prikupljanju, selekciji, grupiranju, prezentaciji i analizi informacija ili podataka, te interpretiranju rezultata provedene analize, a u svrhu realizacije postavljenih istraživačkih ciljeva zove se *statistika*.¹²

Statistika kao posebna znanstvena disciplina uključuje dva specifična segmenta: *deskriptivnu i inferencijalnu*.

Deskriptivna statistika temelji se na tzv. potpunom obuhvatu statističkog skupa, te primjenom odgovarajućih tehnika sirovu statističku građu svodi na lakše razumljivu i svrsishodnu formu. Sirovi podaci organiziraju se u distribucije frekvencija, prezentiraju se određenim grafikonima, te se na taj način pripremaju za detaljniju analizu.¹³

Inferencijalna statistika temelji se na nepotpunom obuhvatu statističkog skupa ili populacije. Iz ukupne populacije izdvaja se manji broj jedinica u uzorak jer bi potpuni statistički obuhvat nekih izrazito masivnih pojava ili procesa rezultirao troškovima većim od korisnosti istraživanja. Istraživanja temeljena na uzorku su usko vezana za pojavu odgovarajućeg rizika pri tako korištenim rezultatima.¹⁴

Statistička analiza je dio spoznajnog procesa u stručnom i znanstveno - istraživačkom radu. Statističke informacije, analitičke metode i modeli osnova su svake empirijske analize prirodnih i društvenih pojava. Njima se stječe uvid u strukturu pojava u vremenu i prostoru i u njihovu međusobnom odnosu. Statističkim metodama procjenjuju se nepoznati parametri modela osnovnih skupova ili testiraju hipoteze o njima. Statističke metode služe u postupcima predviđanja, kontroli proizvodnih procesa, poslovnom odlučivanju. Statistički podaci dio su golemog skupa informacija kojima je izloženo moderno društvo. Pojedine veličine, primjerice prosjeci, indeksi i drugi pojmovi veoma su rašireni i bez njihova razumijevanja je otežano praćenje društvenih događaja.¹⁵

---

¹² Rozga, A., Grčić, B. (2009.): Poslovna statistika, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet Split, Split, str 1.

¹³ Rozga, A., Grčić, B. (2009.): Poslovna statistika, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet Split, Split, str 3

¹⁴ Rozga, A., Grčić, B. (2009.): Poslovna statistika, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet Split, Split, str 3.

¹⁵ Šošić, I., Serdar, V. (1992.): Uvod u statistiku, Školska knjiga, Zagreb, str. 9.

Statistički skup mora biti precizno definiran kako bi se na temelju takve definicije moglo jasno i jednoznačno razlučiti je li neka jedinica pripada ili ne pripada tom skupu. Statistički skup čine jedinice (stvari, osobe, proizvodi...) koje karakteriziraju slična, zajednička svojstva.

Statistički skup mora biti definiran:¹⁶

- pojmovno
- prostorno
- vremenski

Pojmovno odrediti statistički skup znači definirati koja obilježja trebaju imati elementi da bi se uvrstili u statistički skup.

Prostorno odrediti statistički skup znači definirati prostor kojem pripadaju elementi statističkog skupa.

Vremenski odrediti statistički skup podrazumijeva odrediti trenutak kojim će se obuhvatiti jedinice koje ulaze u statistički skup.

2.2. Grafičko prikazivanje

Grafikonima se na jednostavan i pregledan način uz pomoć različitih geometrijskih likova prezentiraju osnovne karakteristike statističkih nizova. Grafički prikazi statističkih podataka su pregledniji i razumljiviji u odnosu na njihovo prikazivanje statističkom tablicom. Grafikoni omogućuju jednostavnije uočavanje glavnih karakteristika promatranih pojava, ali vrlo često ta preglednost ide na štetu preciznosti statističkih informacija. Grafikon mora imati naslov, jedinice mjere promatranog obilježja, oznake modaliteta obilježja, izvor podatka i po potrebi kazalo ili tumač oznaka.¹⁷

Grafički prikazi svrstavaju se u tri skupine:

- površinski grafikoni
- kartogrami
- linijski grafikoni

Površinski grafikoni su: jednostavni stupci, dvostruki stupci, razdijeljeni stupci, proporcionalni strukturni krugovi ili polukrugovi, kvadrati i histogrami.

---

¹⁶Rozga, A., Grčić, B. (2009.): Poslovna statistika, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 4

¹⁷Pivac, S., Šego, B. (2005.): Statistika, Alka script, Zagreb, str. 30

Kartogrami se dijele na: dijagramske karte, piktograme i statističke karte.

Linijski grafikon se naziva još i poligon frekvencija, a statistički niz se tada prikazuje linijama.¹⁸

2.3. Individualni indeksi vremenskog niza

Indeksi spadaju u relativne pokazatelje dinamike. Indeksima se uspoređuje stanje jedne pojave ili skupine pojava u različitim vremenskim intervalima ili momentima na različitim mjestima.

2.3.1. Verižni indeksi

Verižni indeksi (zovu se još i lančani indeksi) pokazuju relativne promjene pojave u tekućem razdoblju u odnosu na prethodno razdoblje.¹⁹ Verižni indeksi se još nazivaju lančani indeksi. Da bi se izračunala vrijednost verižnih indeksa stavlja se u odnos vrijednost iz tekućeg razdoblja i vrijednost pojave iz prethodnog razdoblja i na kraju se vrijednost množi sa 100. U nizu ne možemo izračunati vrijednost prvog indeksa.

Formula za izračun verižnih indeksa glasi:

$$V_t = Y_t / Y_{t-1} \cdot 100 \quad t=2,3,4,\dots,n \quad (1)$$

Verižni indeksi tumače se u postocima preko stope promjene, tako da se od njih oduzme 100:

$$S_t = V_t - 100 \quad (2)$$

2.3.2. Bazni indeksi

Bazni indeksi pokazuju relativne promjene u tekućem razdoblju u odnosu na neko odabrano bazno razdoblje.

Prigodom izbora baznog razdoblja treba biti veoma obazriv jer se krivim izborom baznoga razdoblja mogu dobiti pogrešne predodžbe o dinamici pojave. Naime, odaberemo li za bazno razdoblje takvo razdoblje u kojemu je vrijednost pojave bila najmanja, dobit ćemo uvijek bazne indekse koji pokazuju porast u odnosu na bazno razdoblje. Obratno, ako odaberemo ono u kojemu je vrijednost pojave bila najveća, dobit ćemo indekse koji pokazuju stalan pad u odnosu na bazno razdoblje.²⁰

---

¹⁸ Rozga, A. (2009.): Statistika za ekonomiste, Ekonomski fakultet Split, Split, str 17.

¹⁹ Rozga, A. (2009.): Statistika za ekonomiste, Ekonomski fakultet Split, Split, str 274.

²⁰ Rozga, A. (2009.): Statistika za ekonomiste, Ekonomski fakultet Split, Split, str 275.

Formula za izračun baznih indeksa:

$$I_t = Y_t / Y_b \cdot 100 \quad t=2,3,4,\dots,n \quad (3)$$

Uobičajeni zapis kod baznih indeksa je $b=100$, odnosno bazno razdoblje jednako je 100.

Stopa promjene u tekućem razdoblju u odnosu na bazno razdoblje može se dobiti iz baznih indeksa na slijedeći način:

$$St = It - 100 \quad (4)$$

3. IMEX BANKA I OSTALE BANKE U RH

3.1. Općenito o kreditnim institucijama u RH

U Hrvatskoj kreditna institucija može se osnovati kao:

- ✓ Banka
- ✓ Štedna banka
- ✓ Stambena štedionica

Bankovne usluge može pružati:²¹

- Kreditna institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je od HNB-a dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga
- Kreditna institucija države članice koja u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama osnuje podružnicu na području RH ili je ovlaštena neposredno pružati bankovne usluge na području RH
- Podružnica kreditne institucije iz treće zemlje koja je od HNB-a dobila odobrenje za pružanje bankovnih usluga na području RH

Temeljni kapital banke iznosi najmanje 40 milijuna kuna. Dionice banke moraju glasiti na ime, moraju u cijelosti biti uplaćena u novcu prije upisa osnivanja ili upisa povećanja temeljnog kapitala u sudski registar i izdaju se u nematerijaliziranom obliku.

Tijela kreditne institucije sačinjavaju uprava, nadzorni odbor i glavna skupština.

Uprava kreditne institucije sastoji se od najmanje dva člana koji vode poslove i zastupaju kreditnu instituciju. Jedan od članova uprave mora biti imenova za predsjednika uprave. Za svako imenovanje člana i predsjednika uprave kreditna institucija obavezna je pribaviti prethodnu suglasnost koju daje Hrvatska narodna banka. Zahtjev za izdavanje suglasnosti podnosi nadzorni odbor za mandat koji ne može biti dulji od 5 godina.

Uprava je dužna osigurati da kreditna institucija posluje u skladu s pravilima struke, Zakonom o kreditnim institucijama i propisima donesenim na temelju toga zakona, kao i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje kreditne institucije. Dužna je i osigurati provođenje supervizorskih mjera naloženih od strane HNB-a.²²

---

²¹ Filipović, I. (2014.): Računovodstvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Split, Split, str.6.

²² Filipović, I. (2014.): Računovodstvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Split, Split, str.8.

Nadzorni odbor kreditne institucije mora imati najmanje jednog neovisnog člana. Radnici kreditne institucije ne mogu biti članovi nadzornog odbora te kreditne institucije. Članom može biti imenovana samo osoba koja je dobila prethodnu suglasnost HNB-a za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora. Zahtjev za izdavanje suglasnosti podnosi kreditna institucija ili osnivači za mandat koji ne može biti duži od četiri godine.

Nadzorni odbor osim nadležnosti koje ima prema Zakonu o trgovačkim društvima, ima i sljedeće nadležnosti: daje suglasnost upravi na poslovnu politiku kreditne institucije, daje suglasnost upravi na financijski plan kreditne institucije, daje suglasnost na strategije i politike preuzimanja rizika i upravljanja njima, daje suglasnost upravi na strategije i postupke procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala kreditne institucije, daje suglasnost upravi na akt o internoj reviziji i na godišnji plan rada interne revizije te donosi odluke o drugim pitanjima određenim Zakonom o kreditnim institucijama. ²³

Glavna skupština je tijelo kreditne institucije unutar kojeg njeni dioničari ostvaruju svoja prava. Članovi uprave i nadzornog odbora moraju sudjelovati u radu glavne skupštine. Glavna skupština odlučuje o pitanjima koja su izričito određena zakonom i statutom kreditne institucije, a osobito o: izboru i opozivu članova nadzornog odbora, upotrebi dobiti, davanju razrješnice članovima uprave i nadzornog odbora, imenovanju revizora, izmjenama statuta, povećanju i smanjenju temeljnog kapitala, prestanku kreditne institucije. Glavna skupština odlučuje o davanju razrješnice članovima uprave i nadzornog odbora jednom godišnje kada su joj predočeni godišnji financijski izvještaji.²⁴

Banke su obvezne primjenjivati računski plan koji donosi Hrvatska narodna banka. Jedinstveni računski plan primjenjuje se radi osiguranja podataka za potrebe monetarne i devizne politike te ostvarivanje ostalih funkcija središnje banke. ²⁵

Nastavak donosi sintetički kontni plan za banke:²⁶

- Razred 0 - Materijalna i nematerijalna imovina, trajna ulaganja i otkupljene vlastite dionice
- Razred 1 - Novčana sredstva, plemeniti metali, tekuća potraživanja i interni obračuni
- Razred 2 - Tekuće obveze i interni obračuni
- Razred 3 - Devizna sredstva

---

²³ Filipović, I. (2014.): Računovodstvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 8., 9.

²⁴ Filipović, I. (2014.): Računovodstvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 9.

²⁵ Belak, V. (2006.): Profesionalno računovodstvo, Zgombić & Partner, Zagreb, str. 18

²⁶ Filipović, I. (2014.): Računovodstvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Split, Split, str.40.-43.

- Razred 4 - Plasmani u vrijednosne papire i slične financijske instrumente
- Razred 5 - Plasmani u kredite, depozite i financijski lizing
- Razred 6 - Rashodi i prihodi i financijski rezultat poslovanja
- Razred 7 - Obveze u devizama
- Razred 8 - Obveze u domaćoj valuti
- Razred 9 - Kapital i izvanbilančni zapisi

Financijske institucije, odnosno banke imaju ključnu ulogu u financijskim sustavima zemalja u razvoju, u smislu pružanja likvidnosti i alokacije kapitala.²⁷

3.2. O Imex banci d.d.

Imex banka d.d. financijska je institucija u potpunom hrvatskom vlasništvu s potpunim ovlaštenjima za sve vrste transakcija u zemlji i inozemstvu. Banka je prisutna na financijskom tržištu duže od dva desetljeća tijekom kojih je izgradila kvalitetnu strukturu klijenata širom Hrvatske. Banka posluje s najvećim privrednim subjektima u zemlji, ali i s manjim tvrtkama, obrtima i građanima kojima nudi spektar svih financijskih proizvoda i usluga.

- Počeci Imex banke d.d. sežu u 1990. godinu kada je Imex trgovina d.d. osnovala štedno-kreditnu službu koja se prema važećim propisima i tada zvala Imex banka. Sama riječ Imex kratica je od riječi Import-Export, kao glavnih djelatnosti Imex trgovine d.d. Štedno-kreditna služba Imex banka od svog osnutka radila je s najvećim pravnim osobama u cijeloj Hrvatskoj, te konstantno poslovala s dobiti i stalnim rastom.
- 1995. godine štedno-kreditna služba po svom obimu poslovanja, depozitima i klijentima, prerasla je poslovanje štedno-kreditne službe, te je iz tog razloga Imex trgovina d.d. osnovala novu banku pod istim nazivom, Imex banka d.d. Kako je štedno-kreditna služba u prvih pet godina ostvarila veliki porast kapitala i veliku depozitnu bazu, od same registracije Imex banka d.d. dobila je ovlaštenje za obavljanje svih bankarskih poslova uključujući i poslove s inozemstvom.

---

²⁷ Visković, J., Arnerić, J. (2014.): Mjerenje financijske stabilnosti putem kompozitnog indeksa bankovne stabilnosti u zemljama srednje i istočne Europe. U: Ćurak, M., Kundid, A., Visković, J., *Financije nakon krize* Ekonomski fakultet Split, Split, str. 231.

Politika banke bila je i ostala strogo poštivanje kriterija vezanih za kreditne i druge rizike, pa makar i po cijenu u mjerljivijem, ali zato stabilnog rasta. Iz tog razloga bilanca banke rasla je kontinuirano iz godine u godinu.

Po kriterijima efikasnosti poslovanja banka je rangirana u sam vrh najefikasnijih banaka u Hrvatskoj. Tako je 2002. godine banka dobila vrijedno priznanje od strane britanskog stručnog časopisa Finance Central Europe kao najuspješnija banka u Hrvatskoj po pokazatelju prinosa na aktivu. 2003. godine banka je dobila nagradu Prva Hrvatska kuna, te je svrstana među 1% hrvatskih tvrtki koje su istodobno najveće, najprofitabilnije i najproduktivnije.

Banka značajan dio poslovanja ostvaruje i s građanstvom kojem nudi spektar svih bankarskih proizvoda i usluga. Izniman rast kreditnih plasmana i štednje najbolje svjedoče o ugledu koji je Banka stekla dugogodišnjim stabilnim poslovanjem i stalnim inovacijama proizvoda.

Sjedište Banke nalazi se u Splitu. Banka posluje putem 20 poslovnica koje se nalaze u Splitu, Zagrebu, Rijeci, Puli, Varaždinu, Zadru, Šibeniku, Osijeku, Pločama, Trogiru i Imotskom.

Organizacijska shema Banke definirana je Odlukom o organizaciji Imex banke d.d. koja obuhvaća slijedeće organizacijske jedinice: ²⁸

- Uprava
- Sektor poslova s gospodarstvom
- Sektor riznice i platnog prometa
- Sektor poslova s građanstvom
- Sektor računovodstva, kontrolinga i izvještavanja
- Sektor informatičke tehnologije
- Sektor pravnih i općih poslova
- Sektor kontrole rizika

Cilj Banke je u narednom periodu približiti pogodnosti svojih proizvoda malim i srednjim poduzetnicima, te tvrtkama u vlasništvu države i jedinicama lokalne i regionalne samouprave, opravdati povjerenje sadašnjih klijenata, te pridobivanje budućih klijenata brzo i kvalitetnom uslugom.

Sektori kod kojih se planira povećati kreditiranje su: ²⁹

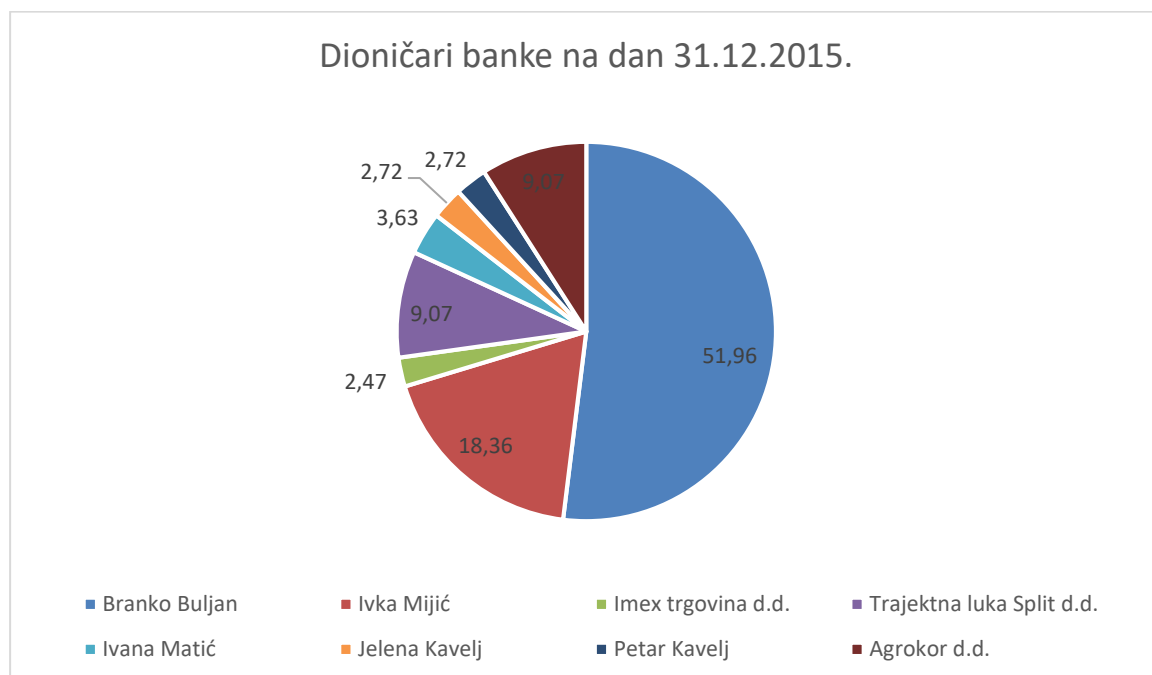
²⁸ Imex banka, <https://www.imexbanka.hr/> (Pristupljeno: 22. 6. 2017.)

²⁹ Imex banka, <https://www.imexbanka.hr/> (Pristupljeno: 22. 6. 2017.)

- jedinice lokalne i regionalne samouprave (sa ciljem upravljanja ponderiranom rizičnom aktivom)
- turizam i ugostiteljstvo
- uslužne djelatnosti
- proizvođače koji izvoze

Sukladno promjeni strategije očekuje se smanjenje portfelja gospodarstva u ukupnom kreditnom portfelju, te posljedično rast portfelja stanovništva. U studenom 2015. godine usvojena je Poslovna strategija Banke za razdoblje od 2015-2020. godine čime dolazi do promjene poslovne strategije kojom se definira orijentacija Banke na građane, obrtnike, male i srednje poduzetnike uz fokus na individualan pristup klijentu te kvalitetu i brzinu usluge kao osnovne prednosti.

Na dan 31.12.2015. godine u Banci je zaposleno 152 djelatnika, 98 žena i 54 muškaraca. Prosječna dob zaposlenika: 37,47 godine. Najveći broj zaposlenika posjeduje visoku stručnu spremu, njih 66 (43,42%).³⁰

Grafikon 1: Dioničari banke na dan 31.12.2015

Izvor: izrada autora

³⁰ Imex banka d.d., <https://www.imexbanka.hr/> (Pristupljeno: 22. 6. 2017.)

3.3. Ostale banke u RH

Hrvatska narodna banka razlikuje tri vrste banaka - velike, srednje i male banke prema kriteriju tržišnog udjela u aktivni bankovnog sustava:

- male banke su banke s tržišnim udjelom manjim od 1 %,
- srednje banke su banke s tržišnim udjelom između 1 % i 5 %
- velike banke imaju tržišni udio iznad 5 %

Vlasnička struktura banaka u 2015. nije se promijenila te se i nadalje više od pola banaka nalazilo u većinskom vlasništvu inozemnih dioničara, a 12 banaka bilo je u domaćem vlasništvu. Udjeli imovine tih skupina banaka u ukupnoj imovini svih banaka vrlo malo su se promijenili, zbog slabih kretanja njihove imovine. Najveća promjena odnosila se na smanjenje udjela imovine banaka u domaćem vlasništvu, zbog utjecaja znatnijeg smanjenja imovine kod nekoliko banaka u privatnom vlasništvu. Razmjerno smanjenju udjela imovine banaka u domaćem vlasništvu porastao je udio imovine banaka u stranom vlasništvu, što je blago povećalo dominaciju tih banaka u sustavu.³¹

Tablica 1 pokazuje popis banaka i štednih banaka u RH na datum 31.12.2015. Najveći udio u ukupnoj imovini ima Zagrebačka banka d.d. (26,42%). ZABA je stoga vodeća banka u Hrvatskoj. Slijede je Privredna banka Zagreb d.d. (17,38%), Erste&Steiermarkische Bank d.d. (14,71%). Od po veličini srednjih banaka najveći udio ima Hrvatska poštanska banka d.d. (4,42%), slijedi je OTP banka Hrvatska d.d. (3,96%). Imex banka d.d. zauzima 0,51% udjela u ukupnoj aktivni, te je stoga Imex banka d.d. svrstana u kategoriju malih banaka u RH.

---

³¹ Hnb, <https://www.hnb.hr/documents/20182/950978/hbilten-o-bankama-29.pdf/f037d986-a62d-402a-bb32-9794e88a1a51> (Pristupljeno: 22. 6. 2017.)

Tablica 1: Banke i štedne banke u Hrvatskoj 31.12.2015. g.

Banke i štedne banke	Ukupna imovina (u 000 kn)	Udio u ukupnoj imovini (%)
BANKA KOVANICA d.d.	1.187.887	0,30
BANKA SPLITSKO-DALMATINSKA d.d.	455.035	0,11
BKS BANK d.d.	1.546.273	0,39
CROATIA BANKA d.d.	3.112.273	0,78
ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d.	58.995.200	14,71
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d.	17.713.166	4,42
HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d.	25.557.270	6,37
IMEX BANKA d.d.	2.034.181	0,51
ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG d.d.	3.091.200	0,77
JADRANSKA BANKA d.d.	1.818.176	0,45
KARLOVAČKA BANKA d.d.	2.017.591	0,50
KENTBANK d.d.	1.354.826	0,34
KREDITNA BANKA ZAGREB d.d.	3.469.679	0,86
OTP BANKA HRVATSKA d.d.	15.882.523	3,96
PARTNER BANKA d.d.	1.488.496	0,37
PODRAVSKA BANKA d.d.	3.181.549	0,79
PRIMORSKA BANKA d.d.	442.920	0,11
PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d.	69.733.010	17,38
RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d.	31.197.833	7,78
SAMOBORSKA BANKA d.d.	477.405	0,12
SBERBANK d.d.	9.736.456	2,43
SLATINSKA BANKA d.d.	1.526.135	0,38
SOCIETE GENERALE-SPLITSKA BANKA d.d.	27.067.035	6,75
ŠTEDBANKA d.d.	1.038.794	0,26
TESLA ŠTEDNA BANKA d.d.	9.119	0,00
VABA d.d. BANKA VARAŽDIN	1.649.535	0,41
VENETO BANKA d.d.	1.613.848	0,40
ZAGREBAČKA BANKA d.d.	105.996.857	26,42

Izvor: izrada autora na temelju izvještaja HNB-a

4. VRSTE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POKAZATELJA POSLOVANJA

4.1. Pojam, važnost i zakonske odredbe financijskih izvještaja

Financijske informacije predstavljaju rezultat poslovanja tvrtke izražen u novcu. Kao izvor informacija mogu se koristiti:³²

- financijska izvješća, kako ona pripremljena za dioničare, tako i ona pripremljena za porezne svrhe
- publikacije analitičara vrijednosnica i izvješća brokerskih kuća za tvrtku i industriju
- interna izvješća pripremljena za potrebe menadžmenta
- tržišni podaci.

Najvažniji izvor informacija o poslovanju tvrtke su financijska izvješća.

Financijska izvješća su završni cilj cjelokupnog računovodstvenog sustava. Računovodstveni sustav, kao najznačajniji dio informacijskog sustava poduzeća, može se opisati kao proces prikupljanja financijskih podataka, njihova procesiranja, tj. obrade i sastavljanja računovodstvenih informacija.³³

Cilj financijskih izvještaja jest pružanje informacija o financijskom stanju tvrtke, što je korisno svim korisnicima financijskih izvještaja u provođenju poslovnih odluka.

Sastavljanje financijskih izvještaja temelji se na sljedećim računovodstvenim načelima:³⁴

- a) načelu nastanka događaja, prema kojem se prihodi i rashodi utvrđuju s nastankom događaja, tj. priznaju se kada su zarađeni, odnosno kada su nastali (a ne kada je novac primljen ili isplaćen), te se unose u financijske izvještaje razdoblja za koje se odnose
- b) načelu neograničenog vremena poslovanja, prema kojem će subjekt nastaviti poslovanje na neograničeno vrijeme u doglednoj budućnosti.

Jasnoća i razumljivost, te utemeljenost na prihvaćenim računovodstvenim politikama je kriterij koji moraju udovoljiti financijski izvještaji.

Uz Zakon o računovodstvu koji propisuje primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, za banke je još važno primjenjivanje i:³⁵

---

³² Vidučić, Lj. (2012.): Financijski menadžment, PRiF- plus, str 374.

³³ Žager K., Žager L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str 180.

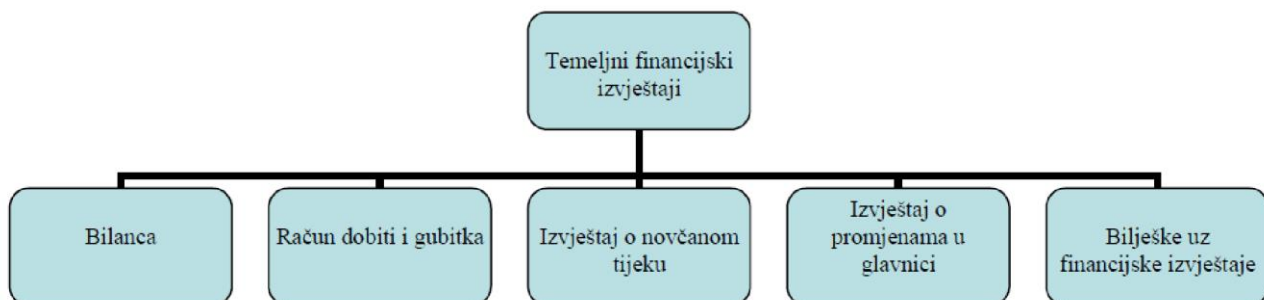
³⁴ Filipović, I. (2014.): Računovodstvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 33

³⁵ Filipović, I. (2014.): Računovodstvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 28

- 1) Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci,
- 2) Zakona o kreditnim institucijama,
- 3) Zakona o porezu na dobit te
- 4) raznih odluka i naputaka iz područja bankovnog poslovanja od strane središnje monetarne institucije – Hrvatske narodne banke.

Zakonom o računovodstvu određeno je koje izvještaje treba sastaviti određeni poduzetnik, ovisno o tome je li klasificiran kao mikro, mali, srednji ili veliki poduzetnik. Bez obzira na podjelu svi su obvezni su do 30. travnja 2017. sastaviti i svojim mjerodavnim tijelima predložiti godišnje financijske izvještaje za 2016. Financijski izvještaji ujedno služe za statističke svrhe i dostavljaju se Financijskoj agenciji koja ih prikuplja i obrađuje u sklopu programa statističkih istraživanja.

4.2. Vrste financijskih izvještaja

Slika 1: Temeljni financijski izvještaji

Izvor: izrada autora

4.2.1. Bilanca

Bilanca stanja pokazuje iznos i sastav izvora sredstava (financijski inputi) koje je banka priskrbila za financiranje aktivnosti posuđivanja i investiranja, te koliko je novca plasirano u kredite, vrijednosnice i ostalo (financijski output) u bilo koje vrijeme.³⁶

³⁶ Rose, S.P. (2003.): Menadžment komercijalnih banaka, MATE, Zagreb, str. 117.

Bilanca banke je sustavni pregled imovine, kapitala i obveza na određeni datum. Aktiva-imovina s kojom poduzeće raspolaže i pasiva-izvori imovine moraju biti u ravnoteži. U razmatranju financijskog položaja bitna je struktura imovine tj. aktive i obveza i kapitala, odnosno pasive. Bilanca banke treba sadržavati usporedne podatke za tekuću i prethodnu godinu. Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje financijski položaj poduzeća i služi kao podloga za ocjenu sigurnosti poslovanja. Daje odgovore na pitanja kakva je financijska snaga poduzeća, kolika je likvidnost, zaduženost, u kojem omjeru se imovina financira iz vlastitih i tuđih izvora itd.

$$\text{AKTIVA} = \text{PASIVA}$$

$$\text{IMOVINA} = \text{OBVEZE} + \text{KAPITAL}$$

$$\text{KAPITAL} = \text{IMOVINA} - \text{OBVEZE}$$

U bankarstvu, *aktiva* (imovina) u bilanci uključuje četiri osnovna tipa imovine: gotovina u trezoru i depoziti u drugim depozitnim institucijama, vrijednosnice vlade i privatnih osoba koje nose kamate kupljene na otvorenom tržištu, krediti dostupni klijentima i mješovita imovina (zgrade, oprema). Gotovina služi za pokrivanje potreba za likvidnošću u slučaju podizanja depozita, potražnje za kreditima od strane klijentima ili za druge hitne potrebe za novcem.³⁷ Banke nastoje da stavka gotovina bude što niža jer ona ne nosi nikakvu kamatu niti prihod, odobreni krediti su ti koji donose glavni prihod. Kada se nabavlja imovina od pojedinih izvora javljaju se i *obveze* prema tim pojedinim izvorima.

Obveze se dijele u dvije glavne kategorije- depoziti koje je banka dužna raznim osobama, od kojih je ujedno i primila te iste depozite i nedepozitna zaduživanja. Depoziti su obično glavni izvor sredstava za banku, stoga su banke jako ovisne o depozitima.³⁸ *Kapital* je razlika između ukupne imovine i ukupnih obveza. Povećava se kroz dodatna ulaganja vlasnika i kroz zadržanu dobit, a umanjuje se kroz raspodjelu vlasnicima te gubitcima.

4.2.2. Račun dobiti i gubitka

$$\text{FINANCIJSKI REZULTAT} = \text{PRIHODI} - \text{RASHODI}$$

$$\text{PRIHODI} > \text{RASHODI} = \text{DOBIT}$$

$$\text{PRIHODI} < \text{RASHODI} = \text{GUBITAK}$$

---

³⁷ Rose, S.P. (2003.): Menadžment komercijalnih banaka, MATE, Zagreb, str. 119.

³⁸ Rose, S.P. (2003.): Menadžment komercijalnih banaka, MATE, Zagreb, str. 119.,126.

Bankovni račun dobiti i gubitka ili izvješće o dobiti pokazuje iznos primljenih prihoda i izloženih rashoda koji su se pojavili u nekom određenom vremenskom razdoblju. Postoji bliska veza između veličine glavnih stavki u bilanci stanja i računa dobiti i gubitka.³⁹ Najvažniji izvor prihoda banke su prihodi od kamata stvoreni aktivom banke, uglavnom od kredita. Glavni troškovi koji su potrebni kako bi se stvorio prihod od kamata uključuju kamate koje su isplaćene deponentima.

Financijski inputi i financijski outputi u računu dobiti i gubitka pokazuju koliko je banku stajalo pribavljanje depozita i drugih izvora sredstava i stvaranje prihoda od korištenja tih sredstava.⁴⁰

Prihodi predstavljaju povećanje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku priljeva ili povećanja sredstava ili smanjenja obveza, što ima za posljedicu povećanje glavnice. *Rashod* predstavlja smanjenje ekonomske koristi kroz obračunsko razdoblje u obliku odljeva ili iscrpljenja sredstva, što ima za posljedicu smanjenje glavnice. Za razliku od bilance, koja prikazuje financijski položaj u određenom vremenskom trenutku, račun dobiti i gubitka prikazuje aktivnosti poduzeća u određenom razdoblju.⁴¹

4.2.3. Izvještaj o novčanom tijeku

Izvještaj o novčanom toku predstavlja svojevrsnu analizu likvidnosti banke kojom se prikazuje uporaba (priljev i odljev) novca i novčanih ekvivalenata.⁴²

Novčani tok može se ostvariti iz:

- ✓ Redovitih (poslovnih) aktivnosti
- ✓ Investicijskih (ulagateljskih) aktivnosti
- ✓ Financijskih aktivnosti

Pod *poslovnim* aktivnostima se podrazumijevaju glavne aktivnosti iz redovnog poslovanja poduzeća koje stvaraju prihod i utječu na visinu dobitka i gubitka.⁴³ *Investicijske* aktivnosti vezuju se uz promjene na dugotrajnoj imovini. *Financijske* aktivnosti su vezane za financiranje poslovanja. Odnose se na promjene koje su vezane uz strukturu obveza i kapitala. Na svim razinama aktivnosti računaju se ukupni primici i izdaci i iskazuje se njihova razlika koja predstavlja čisti ili neto novčani tok.

---

³⁹ Rose, S.P. (2003.): Menadžment komercijalnih banaka, MATE, Zagreb, str. 134.

⁴⁰ Rose, S.P. (2003.): Menadžment komercijalnih banaka, MATE, Zagreb, str. 117.

⁴¹ Žager, N., Mamić, Sačar I., Sever, S., Žager, L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 67, 69

⁴² Filipović, I. (2014.): Računovodstvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 196

⁴³ Pervan, I. (2007.): Menadžersko računovodstvo – Izvještaj novčanim tijekovima, materijali s predavanja, Ekonomski fakultet Split, Split, str.1

Izvještaj o novčanom toku daje sliku o pravom stanju tvrtke i da bi se razumio izvještaj o novčanom toku ključno je razlikovati primitke i izdatke te prihode i rashode. Prihodi i rashodi evidentiraju se po načelu nastanka događaja, stoga se zna dogoditi da poduzeća iskažu pozitivno poslovanje u računu dobiti i gubitka, a imaju problema s podmirivanjem obveza.

Banke mogu sastavljati izvještaj o novčanom toku primjenjujući direktnu ili indirektnu metodu. Prema direktnoj metodi objavljuju se ukupni primici i ukupni izdaci novca razvrstani po osnovnim aktivnostima (poslovnim, investicijskim, financijskim), dok se kod indirektno poslovne aktivnosti ne iskazuju kao bruto primici i bruto izdaci novca, već se neto dobit ili gubitak usklađuje za učinke transakcija nenovčane prirode.⁴⁴

Zbog razumljivosti češće se primjenjuje direktna metoda.

4.2.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Promjene u kapitalu koje su se dogodile između dva datuma bilance, najčešće između tekuće i prethodne godine, ukazuju na povećanje ili smanjenje kapitala koje se dogodi u toku promatranog razdoblja.⁴⁵ Najvažnija promjena u kapitalu događa se zbog promjena zadržane dobiti. Kada se ostvaruje dobit iznos zadržane dobiti se povećava, a smanjuje se za iznos ostvarenog gubitka i iznos isplaćenih dividendi. Stoga ovaj izvještaj je bitan za određivanje politike dividende tj. za određivanje iznosa dividendi koje će se isplatiti iz zadržane dobiti.

4.2.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke predstavljaju detaljnu razradu i dopunu podataka iz preostalih financijskih izvještaja. Bilješke uz financijske izvještaje, sastavljaju se sukladno odredbama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, na način da trebaju:⁴⁶

- a) pružiti informacije o osnovi za sastavljanje financijskih izvještaja i određenim računovodstvenim politikama primijenjenim u skladu s točkama 108. do 115. Međunarodnog računovodstvenog standarda 1;
- b) objaviti informacije prema zahtjevima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja koje nisu prezentirane u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o promjenama kapitala ili izvještaju o novčanom tijeku; i

---

⁴⁴Žager, N., Mamić, Sačer I., Sever, S., Žager, L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 85

⁴⁵ Abramović, K., Broz Tominac, S., Cutuvarić, M. i sur. (2008.): Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, RiF, Zagreb, str. 63

⁴⁶ HNB, <https://www.hnb.hr/> (Pristupljeno: 26.6.2017.)

c) pružiti dodatne informacije koje nisu prezentirane u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o promjenama kapitala ili izvještaju o novčanom tijeku, ali su važne za razumijevanje bilo kojeg od njih.

U bilješkama se prezentiraju i izvanbilančne stavke: garancije, akreditivi, mjenice, okvirni krediti i obveze financiranja, ostale rizične izvanbilančne stavke, ročnice, opcije, swapovi, ostali terminski poslovi i ostali derivati.

4.3. Vrste financijskih pokazatelja poslovanja

Financijski pokazatelji nastaju stavljanjem u odnos podataka iz jednog ili više izvješća, ili nekom od kombinacija tržišnih i podataka iz financijskih izvješća. Oni predstavljaju prvi korak financijske analize, ali pravu vrijednost imaju tek kada se koriste u komparativnoj analizi ili pak kombiniraju s analizom trenda.⁴⁷

Banke su specifične u odnosu na druge gospodarske subjekte. Stoga se i klasifikacija pokazatelja za banke razlikuje od ostalih subjekata. Pokazatelje analize financijskih izvještaja banke moguće je podijeliti u sljedeće četiri skupine:⁴⁸

- 1) Pokazatelji odnosa u bilanci
- 2) Pokazatelji odnosa u računu dobiti i gubitka
- 3) Pokazatelji profitabilnosti
- 4) Pokazatelji investiranja.

4.3.1. Pokazatelji odnosa u bilanci banke

Na temelju podataka iz bilance formiraju se pokazatelji odnosa u bilanci banke. Tim pokazateljima mjeri se sigurnost poslovanja, što nije ništa drugo nego financijski položaj.⁴⁹

- **Pokazatelji likvidnosti banke**

Smatra se da je banka likvidna ukoliko ima otvoren pristup odmah utrživim sredstvima uz razumne troškove točno u vrijeme kada su joj ta sredstva potrebna.⁵⁰ Pokazatelji likvidnosti označavaju sposobnost poduzeća da udovolji kratkoročnim obvezama kratkoročnom imovinom.

---

⁴⁷ Vidučić, Lj. (2012.), Financijski menadžment, PRiF- plus, Zagreb, str 386.

⁴⁸ Žager K., Mamić, Sačer I., Sever, S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 299.

⁴⁹ Žager K., Mamić, Sačer I., Sever, S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 300

⁵⁰ Rose, S.P. (2003.): Menadžment komercijalnih banaka, MATE, Zagreb, str. 347.

$$\text{Pokazatelj tekuće likvidnosti} = \frac{\text{kratkoročna aktiva}}{\text{kratkoročna pasiva}} \quad (5)$$

U kratkoročnu aktivu, tj u kratkotrajnu pasivu spada sva imovina raspoređena u skupine do godine dana. Povoljno je da pokazatelj tekuće likvidnosti bude što veći jer je tada i likvidnost banke veća. Preporuča se da bi trebao iznositi najmanje 2.

Uobičajeno se još upotrebljavaju i pokazatelj odnosa danih kredita i primljenih depozita.

On pokazuje koliko je primljenih depozita plasirano u kredite.⁵¹

$$\text{Odnos danih kredita i primljenih depozita} = \text{dani krediti} / \text{primljeni depoziti} \quad (6)$$

Što je ovaj pokazatelj veći, manja je likvidnost banke.

- **Pokazatelji zaduženosti banke**

Pokazatelji zaduženosti mjere koliko se banka financira iz tuđih izvora, a koliko iz kapitala.

$$\text{Odnos kapitala i ukupne aktive} = \frac{\text{kapital}}{\text{ukupna aktiva}} \quad (7)$$

Ovaj je pokazatelj poznat i pod nazivom koeficijent vlastitog financiranja. Najčešće se izražava postotkom, a možemo ga iščitati iz strukture bilance banke te izražava koliki je udio imovine financiran kapitalom.⁵² Odnosno pokazuje u kojem omjeru vlastito financiranje sudjeluje u poslovanju poduzeća.

Što je pokazatelj veći, manja je zaduženost banke odnosno banka je manje rizičnija.

$$\text{Odnos obveza i ukupne aktive} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{ukupna aktiva}} \quad (8)$$

Pokazuje do koje mjere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Također se izražava u postotku. Što je pokazatelj veći (naziva se još i koeficijent zaduženosti), veća je i zaduženost banke.

Ukupna imovina financira se kapitalom i obvezama, stoga i zbroj dvaju prethodnih pokazatelja mora biti 100%.

⁵¹ Žager, K., Žager, L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 176.

⁵² Žager K., Mamić, Sačer I., Sever, S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 301

- **Pokazatelj ulaganja u fiksnu imovinu**

$$\text{Koeficijent ulaganja u fiksnu imovinu} = \frac{\text{fiksna imovina}}{\text{kapital}} \quad (9)$$

Koeficijent ulaganja u fiksnu imovinu pokazuje koliko je kapitala imobilizirano u fiksnu imovinu, odnosno koliko je kapitala slobodno za financiranje bankovnih plasmana. Pod fiksnom imovinom podrazumijeva se materijalna i nematerijalna imovina banke (zemljišta, zgrade, oprema i uređenje poslovnog prostora).⁵³

4.3.2. Pokazatelji odnosa u računu dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka prikazuje uspješnost poslovanja banke. Izračunavanje pokazatelja koji se temelje na računu dobiti i gubitka usmjereni su na mjerenje uspješnosti poslovanja.

- **Pokazatelji ekonomičnosti**

Uobičajena definicija govori kako je ekonomičnost odnos prihoda i rashoda. Ekonomičnost pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Temeljno načelo kod ekonomičnosti je ostvariti što više prihoda uz što manje troškova, odnosno maksimizirati prihode, a minimizirati rashode. Pokazatelji bi trebali biti veći od 1, što je pokazatelj veći to se ostvaruje više jedinica prihoda po jedinici rashoda.

Najčešći pokazatelj ekonomičnosti je ekonomičnost ukupnog poslovanja koji se računa kao odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda.⁵⁴

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja} = \frac{\text{ukupni prihod}}{\text{ukupni rashod}} \quad (10)$$

Osim ekonomičnosti ukupnog poslovanja može se računati i drugi niz pokazatelja.

$$\text{Odnos kamatnih prihoda i rashoda} = \frac{\text{kamatni prihod}}{\text{kamatni rashod}} \quad (11)$$

---

⁵³ Žager K., Mamić, Sačer I., Sever, S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 302

⁵⁴ Žager K., Mamić, Sačer I., Sever, S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 302

$$\text{Odnos ukupnog prihoda i troškova} = \frac{\text{ukupan prihod}}{\text{operativni troškovi i vrijednosna usklađenja}} \quad (12)$$

Odnos ukupnog prihoda i operativnih troškova je ključni pokazatelj koji se razmatra u odnosu računa dobiti i gubitka. Pod operativne troškove podrazumijevaju se troškovi plaća i naknada plaća osoblju, troškovi materijala i slični troškovi (troškovi osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz, troškovi službenih putovanja) te amortizacija i vrijednosno usklađenje materijalne i nematerijalne imovine. Dobro je za banku da je vrijednost ovoga pokazatelja što je moguće veća. Ako bi bila manja od 1, to znači da operativni troškovi i vrijednosna usklađenja ne bi bili pokriveni prihodima. Može se reći da je ovaj pokazatelj jednostavna mjera ekonomičnosti poslovanja banke.⁵⁵

$$\text{Odnos ukupnog prihoda i troška zaposlenih} = \frac{\text{ukupan prihod}}{\text{trošak zaposlenih}} \quad (13)$$

Odnos ukupnog prihoda i troška zaposlenih je pokazatelj koji se često prati radi svrhe kontrole troškova zaposlenih. Troškovi osoblja u bankama čine značajnu stavku ukupnih troškova, stoga je interesantno praćenje tih troškova kroz određeno vrijeme. Pokazatelj je važniji za internu analizu financijskih izvještaja banke.

- **Pokazatelji nekamatnih aktivnosti banke**

$$\text{Udio neto prihoda od naknada u ukupnom prihodu} = \frac{\text{neto prihoda od naknada}}{\text{ukupan prihod}} \quad (14)$$

$$\text{Udio neto ostalih nekamatnih prihoda u ukupnome prihodu} = \frac{\text{ostali neto kamatni prihod}}{\text{ukupni prihod}} \quad (15)$$

Banka koja ima ove pokazatelje iznad prosjeka može se svrstati u moderne banke jer nudi raznovrsne usluge klijentima.

4.3.3. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti mjere povrat uloženog kapitala. Navedeni pokazatelji se uobičajeno izražavaju u postotku.

---

⁵⁵ Žager K., Mamić, Sačer I., Sever, S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 304

- **Pokazatelji rentabilnosti**

Rentabilnost ili profitabilnost kapitala predstavljen je odnosom neto dobiti i kapitala te je ujedno i indikator povećanja bogatstva dioničara. Rentabilnost mjeri stopu povrata uloženog kapitala koju banka generira za svoje vlasnike. Ukazuje na to koliko je jedinica dobiti ostvareno po jedinici kapitala, tj. pokazuje koliko neto dobiti se ostvari na 100 uloženi kuna kapitala dioničara. Kako banka ima mali udio ukupnoga kapitala u ukupnoj pasivi, to će i rentabilnost kapitala biti veća od rentabilnosti imovine⁵⁶

$$\text{Rentabilnost kapitala (ROE)} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{vlastiti kapital}} \quad (16)$$

Stopa profitabilnosti imovine banke (ROA) stavlja u odnos neto dobit i prosječnu ukupnu imovinu. Ovaj omjer (stopa prinosa) pokazuje neto dobit kao postotak od ukupne prosječne aktive banke. ROA je bankovna dobit po kuni imovine izražen u lipama. Ako se omjer ROA ostvaruje u redu veličine ≥ 1 , investiranje u dionice takve banke smatra se profitabilnim.⁵⁷

$$\text{Rentabilnost imovine (ROA)} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{ukupna aktiva}} \quad (17)$$

- **Pokazatelji marže i prosječnih kamatnih stopa**

Marža ili neto kamatna marža je pokazatelj koji stavlja u odnos razliku prihoda i rashoda i ukupne aktive ili samo kamatonosne aktive. Situacija u poslovanja banke povoljnija je što su marža kamata i naknada veće, a nasuprot tome, u kontekstu uspješnosti bolje je da je marža operativnih troškova što manja.⁵⁸

Banka bi trebala poslovati tako da maržom kamata pokriva maržu operativnih troškova, do iz marže naknada proizlazi rezultat banke.

$$\text{Marža kamata} = \text{neto prihod od kamata} / \text{ukupna aktiva} \quad (18)$$

$$\text{Marža naknada} = \text{neto prihod od naknada} / \text{ukupno aktiva} \quad (19)$$

---

⁵⁶ Žager K., Mamić, Sačar I., Sever, S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 305

⁵⁷ Pavković, A.(2004.): Instrumenti vrednovanja uspješnosti poslovnih banaka, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=41458 (Pristupljeno: 30.6.2017.)

⁵⁸ Žager K., Mamić, Sačar I., Sever, S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 306

4.3.4. Pokazatelji investiranja

Uz pomoć pokazatelja investiranja mjeri se uspješnost ulaganja u dionice poduzeća. Promatra se poslovanja banke sa stajališta investitora. Osim podataka koji se nalaze u financijskim izvještajima za izračunavanje su potrebni i informacije o dionicama (broj dionica, tržišna vrijednost).

Zarada po dionci (EPS) i dividenda po dionici (DPS) iskazuju se u novčanim jedinicama, tj. pokazuju koliko se novčanih jedinica ostvari po jednoj dionici.

$$\text{Dobit(zarada)po dionici(EPS)} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{broj dionica}} \quad (20)$$

$$\text{Odnos cijene i dobiti (P/E)} = \frac{\text{tržišna cijena dionice}}{\text{dobit po dionici}} \quad (21)$$

Pokazatelj cijena/zarada pokazuje koliko su investitori voljni platiti za 1 kunu zarade tvrtke.

5. STATISTIČKA ANALIZA POSLOVANJA IMEX BANKE D.D. NA TEMELJU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

5.1. Horizontalna analiza

Analiza financijskih izvještaja koja omogućava uspoređivanje podataka kroz dulje vremensko razdoblje da bi se otkrile tendencije i dinamika promjena pojedinih bilančnih pozicija naziva se uobičajeno horizontalna analiza.⁵⁹ Analitička sredstva koja se koriste u horizontalnoj analizi su komparativni financijski izvještaji i sagledavanje tendencija promjene.

Kada se za potrebe horizontalne analize koriste komparativni financijski izvještaji uspoređuju se samo dvije uzastopne godine i računa se apsolutna i relativna promjena.

$$\text{Apsolutna razlika} = \text{iznos tekuće godine} - \text{iznos prethodne godine} \quad (22)$$

$$\text{Relativna razlika} = (\text{apsolutna razlika} / \text{iznos prethodne godine}) * 100 \quad (23)$$

Ukoliko se sagledava tendencija promjena koriste se bazni indeksi na način da se izračuna:

$$\text{Bazni indeks za tekuću godinu} = (\text{iznos tekuće godine} / \text{iznos bazne godine}) * 100 \quad (24)$$

Nedostatak kod izračuna pomoću baznih indeksa jest ako se uzme godina u kojoj su vrijednosti najmanje sve ostale godine koje se uspoređuju s baznom prikazivati će porast u odnosu na bazno razdoblje, vrijedi i obrnuto ako se uzme bazno razdoblje u kojem su vrijednosti bile najveće. Za bolje sagledavanje promjena bolje je koristiti duže razdoblje promatranja, bar 4 godine.

U radu je izračunata horizontalna analiza bilance pomoću verižnih indeksa od 2011. do 2015.g. Kod horizontalne analize računa dobiti i gubitka analiza je formirana na temelju verižnih (za posljednje četiri godine promatranja) i baznih indeksa (za sve godine promatranja, tj. od 2009. do 2015.g.).

---

⁵⁹ Žager K., Mamić, Sačer I., Sever, S., Žager L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 228

Tablica 2: Horizontalna analiza bilance Imex banke d.d. za 2011. i 2012. godinu

Bilanca Imex banke (000 kn)	2011.	2012.	Apsolutna razlika	Relativna razlika (%)
Novac i novčani ekvivalenti	259.994	321.482	61.488	23,65
Sredstva kod HNB-a	162.307	160.785	-1.522	-0,94
Depoziti kod drugih banaka	79.829	52.974	-26.855	-33,64
Zajmovi klijentima	1.275.749	1.241.534	-34.215	-2,68
Vrijednosni papiri i drugi finan. instrumenti	66.626	260.574	193.948	291,10
Materijalna i nematerijalna imovina	44.199	43.822	-377	-0,85
Preuzeta imovina	6.206	9.710	3.504	56,46
Kamate, naknade i ostala imovina	25.464	31.601	6.137	24,10
Posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi za plasmane	-15.468	-16.036	-568	3,67
UKUPNO IMOVINA:	1.904.906	2.106.446	201.540	10,58
Depoziti financijskih institucija	74.557	161.480	86.923	116,59
Depoziti ostalih komitenata	1.474.496	1.552.621	78.125	5,30
Obveze po primljenim kreditima	86.423	117.962	31.539	36,49
Ostale obveze i obračunate kamate	44.134	43.853	-281	-0,64
Rezerve za obveze i troškove	854	775	-79	-9,25
Hibridni instrumenti	84.416	99.612	15.196	18,00
UKUPNO OBVEZE:	1.764.880	1.976.303	211.423	11,98
Dionički kapital	93.127	93.127	0	0,00
Kapitalna dobit	13.175	13.175	0	0,00
Pričuve i zadržana dobit	13.578	13.578	0	0,00
Dobit/gubitak tekuće godine	20.146	10.263	-9.883	-49,06
UKUPNO KAPITAL:	140.026	130.143	-9.883	-7,06
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE:	1.904.906	2.106.446	201.540	10,58

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Tablica 2 prikazuje horizontalnu analizu bilance Imex banke d.d. u 2012.g. u odnosu na 2011.g. U aktivi bilance najveći rast bilježe vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti. Apsolutno su veći za 193.948.000 kn u 2012. u odnosu na 2011., što je relativni rast od 291,10%. Depoziti drugim bankama najviše su se smanjili u aktivi bilance. Apsolutno su opali za 26.855.000 kn, odnosno relativno su se smanjili za 33,64%.

U pasivi bilance najveći rast utvrđen je na stavci depoziti financijskih institucija. Apsolutno su se povećali za 86.923.000 kn, relativno su porasli za 116,59%. Najveći pad u pasivi dogodio se na stavci dobit/gubitak tekuće godine. Dobit je opala apsolutno za 9.883.000 kn, tj relativno se smanjila 49,06 % u 2012. u odnosu na 2011.

Tablica 3: Horizontalna analiza bilance Imex banke d.d. za 2012. i 2013. godinu

Bilanca Imex banke (000 kn)	2012.	2013.	Apsolutna razlika	Relativna razlika (%)
Novac i novčani ekvivalenti	321.482	403.276	81.794	25,44
Sredstva kod HNB-a	160.785	159.164	-1.621	-1,01
Depoziti kod drugih banaka	52.974	472	-52.502	-99,11
Zajmovi klijentima	1.241.534	1.304.165	62.631	5,04
Vrijednosni papiri i drugi finan. instrumenti	260.574	279.353	18.779	7,21
Materijalna i nematerijalna imovina	43.822	43.399	-423	-0,97
Preuzeta imovina	9.710	16.995	7.285	75,03
Odgođena porezna imovina	0	123	123	/
Kamate, naknade i ostala imovina	31.601	41.882	10.281	32,53
Posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi za plasmane	-16.036	0	16.036	-100,00
UKUPNO IMOVINA:	2.106.446	2.248.829	142.383	6,76
Depoziti financijskih institucija	161.480	155.337	-6.143	-3,80
Depoziti ostalih komitenata	1.552.621	1.700.364	147.743	9,52
Obveze po primljenim kreditima	117.962	116.583	-1.379	-1,17
Ostale obveze i obračunate kamate	43.854	38.184	-5.699	-12,93
Rezerve za obveze i troškove	775	721	-54	-6,97
Hibridni instrumenti	99.612	98.009	-1.603	-1,61
UKUPNO OBVEZE:	1.976.304	2.109.198	132.894	6,72
Dionički kapital	93.127	93.127	0	0,00
Kapitalna dobit	13.175	13.175	0	0,00
Pričuve i zadržana dobit	13.578	23.841	10.263	75,59
Dobit/gubitak tekuće godine	10.263	9.488	-775	-7,55
UKUPNO KAPITAL:	130.143	139.631	9.488	7,29
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE:	2.106.447	2.248.829	142.382	6,76

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Tablica 3 prikazuje horizontalnu analizu bilance Imex banke u 2013. g. u odnosu na 2012. g. U aktivi bilance najveći rast bilježi preuzeta imovina, porasla je za 7.285.000 kn apsolutno i relativno 75,03 %. Najveći pad u ukupnoj imovini ostvarila je stavka posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi za plasmane i stavka depoziti kod drugih banaka. U pasivi pričuve i zadržana dobit bilježe najveći rast, apsolutno su se povećale za 10.263.000 kn, a relativno 75, 59 %.

Tablica 4: Horizontalna analiza bilance Imex banke d.d. za 2013. i 2014. godinu

Bilanca Imex banke d.d. (000 kn)	2013.	2014.	Apsolutna razlika	Relativna razlika (%)
Novac i novčani ekvivalenti	403.276	385.738	-17.538	-4,35
Sredstva kod HNB-a	159.164	162.444	3.280	2,06
Depoziti kod drugih banaka	472	820	348	73,73
Zajmovi klijentima	1.304.165	1.302.882	-1.283	-0,10
Vrijednosni papiri i drugi finan. instrumenti	279.353	363.350	83.997	30,07
Materijalna i nematerijalna imovina	43.399	41.317	-2.082	-4,80
Preuzeta imovina	16.995	17.639	644	3,79
Odgođena porezna imovina	123	114	-9	-7,32
Kamate, naknade i ostala imovina	41.882	34.439	-7.443	-17,77
UKUPNO IMOVINA:	2.248.829	2.308.743	59.914	2,66
Depoziti financijskih institucija	155.337	106.668	-48.669	-31,33
Depoziti ostalih komitenata	1.700.364	1.793.498	93.134	5,48
Obveze po primljenim kreditima	116.583	84.561	-32.022	-27,47
Ostale obveze i obračunate kamate	38.184	38.483	299	0,78
Rezerve za obveze i troškove	721	1.146	425	58,95
Hibridni instrumenti	98.009	105.690	7.681	7,84
UKUPNO OBVEZE:	2.109.198	2.130.046	20.848	0,99
Dionički kapital	93.127	130.335	37.208	39,95
Kapitalna dobit	13.175	0	-13.175	-100,00
Pričuve i zadržana dobit	23.841	32.329	8.488	35,60
Dobit/gubitak tekuće godine	9.488	16.033	6.545	68,98
UKUPNO KAPITAL:	139.631	178.697	39.066	27,98
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE:	2.248.829	2.308.743	59.914	2,66

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Tablica 4 prikazuje horizontalnu analizu bilance Imex banke u 2014. g. u odnosu na 2013. g. U aktivi depoziti kod drugih banaka su se najviše povećali, apsolutno za 348.000 kn, relativno za 73,73 %. Najveće smanjenje bilježe obračunate kamate, naknade i ostala sredstva. Apsolutno su se smanjile za 7.443.000 kn ili za 17,77 % relativno. U ukupnim obvezama i kapitalu kapitalna dobit u 2014. nije ostvarena, pa je to smanjenja od 100 % relativno. Najveći rast u pasivi ostvarila je stavka dobit, dobit je porasla za 6.545.000 kn apsolutno te relativno 68,98 %.

Tablica 5: Horizontalna analiza bilance Imex banke d.d. za 2014. i 2015. godinu

Bilanca Imex banke d.d. (000 kn)	2014.	2015.	Apsolutna razlika	Relativna razlika (%)
Novac i novčani ekvivalenti	385.738	435.176	49.438	12,82
Sredstva kod HNB-a	162.444	148.362	-14.082	-8,67
Depoziti kod drugih banaka	820	683	-137	-16,71
Zajmovi klijentima	1.302.882	1.133.131	-169.751	-13,03
Vrijednosni papiri i drugi finan. Instrumenti	363.350	236.547	-126.803	-34,90
Materijalna imovina i nematerijalna imovina	41.317	32.756	-8.561	-20,72
Preuzeta imovina	17.639	15.678	-1.961	-11,12
Odgođena porezna imovina	114	114	0	0,00
Kamate, naknade i ostala imovina	34.439	31.733	-2.706	-7,86
UKUPNO IMOVINA:	2.308.743	2.034.181	-274.562	-11,89
Depoziti financijskih institucija	106.668	50.167	-56.501	-52,97
Depoziti ostalih komitenata	1.793.498	1.656.337	-137.161	-7,65
Obveze po primljenim kreditima	84.561	78.852	-5.709	-6,75
Ostale obveze i obračunate kamate	38.483	36.915	-1.568	-4,07
Rezerve za obveze i troškove	1.146	1.246	100	8,73
Hibridni instrumenti	105.690	60.906	-44.784	-42,37
UKUPNO OBVEZE:	2.130.046	1.884.423	-245.623	-11,53
Dionički kapital	130.335	143.335	13.000	9,97
Kapitalna dobit	0	4.300	4.300	/
Pričuve i zadržana dobit	32.329	48.361	16.032	49,59
Dobit/gubitak tekuće godine	16.033	-45.980	-62.013	-386,78
Nerealizirani dobit/gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja fin.imovine raspoložive za prodaju	0	-258	-258	/
UKUPNO KAPITAL:	178.697	149.758	-28.939	-16,19
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE:	2.308.743	2.034.181	-274.562	-11,89

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Tablica 5 prikazuje horizontalnu analizu bilance Imex banke u 2015. g. u odnosu na 2014. g. 2015. godina je najneuspješnija godina u promatranom razdoblju, može se uočiti da ispred većine stavki i u aktivi i pasivi stoji negativan predznak kod apsolutnog iznosa. Dobit se u 2015. g. u odnosu na 2014. g smanjila apsolutno za 62.013.000 kn, a relativno se smanjila za 386,78 %.

Tablica 6: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Imex banke za 2011. i 2012. g.

	2011.	2012.	Apsolutna razlika	Relativna razlika (%)
Prihod od kamata	153.725	133.211	-20.514	-13,34
Rashod od kamata	76.779	81.956	5.177	6,74
Neto prihod od kamata	76.946	51.255	-25.691	-33,39
Prihod od naknada i provizija	6.097	9.966	3.869	63,46
Rashod od naknada i provizija	2.437	2.481	44	1,81
Neto prihod od naknada i provizija	3.660	7.485	3.825	104,51
Ostali poslovni prihodi	4.428	2.731	-1.697	-38,32
Poslovni prihodi	85.034	61.471	-23.563	-27,71
Troškovi osoblja	17.611	17.883	272	1,54
Troškovi amortizacije	3.750	3.743	-7	-0,19
Ostali poslovni rashodi	15.589	15.483	-106	-0,68
Trošak umanjenja vrijednosti kredita i rezerviranja	22.756	11.401	-11.355	-49,90
Dobit prije oporezivanja	25.328	12.961	-12.367	-48,83
Porez na dobit	5.182	2.698	-2.484	-47,94
Dobit poslije oporezivanja	20.146	10.263	-9.883	-49,06

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Tablica 6 prikazuje horizontalnu analizu računa dobiti i gubitka za 2011. i 2012. godinu. Najveći rast utvrđen je na stavci neto prihod od provizija i naknada, što znači da je porastao prihod od naknada i provizija. Apsolutno su veći za 3.825.000 kn, a relativno su porasli za 104,51% u odnosu na neto prihod od provizija i naknada u 2011.godini. Na stavci poslovni prihodi utvrđen je pad u 2012. u odnosu na 2011. Apsolutno su se smanjili za 23.563.000 kn, a relativno za 27,71%.

Najveći pad utvrđen je na stavci dobit poslije oporezivanja, dobit u 2012. u odnosu na 2011. manja je apsolutno za 9.883.000 kn (- 49,06 %).

Iz tablice 7 može se iščitati da se najveći rast dogodio na stavci trošak umanjenja vrijednosti kredita i rezerviranja u 2013. u odnosu na 2012. Apsolutno je porastao za 12.931.000 kn, a relativno za 113, 42 %. Poslovni prihodi porasli su u 2013. u odnosu na 2012, i to apsolutno su porasli za 15.392.000 kn ili relativno 25,04%. Najveći pad dogodio se na stavci rashod od naknada i provizija, apsolutno se smanjio 598.000 kn ili 24,10% u relativnom iznosu. Neto dobit u 2013. u odnosu na 2012. je opala za 775.000 kn ili za 7, 55 %.

Tablica 7: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Imex banke za 2012. i 2013. g.

Račun dobiti i gubitka Imex banke d.d. (000 kn)	2012.	2013.	Apsolutna razlika	Relativna razlika (%)
Prihod od kamata	133.211	144.006	10.795	8,10
Rashod od kamata	81.956	86.087	4.131	5,04
Neto prihod od kamata	51.255	57.919	6.664	13,00
Prihod od naknada i provizija	9.966	16.890	6.924	69,48
Rashod od naknada i provizija	2.481	1.883	-598	-24,10
Neto prihod od naknada i provizija	7.485	15.007	7.522	100,49
Ostali poslovni prihodi	2.731	3.937	1.206	44,16
Poslovni prihodi	61.471	76.863	15.392	25,04
Troškovi osoblja	17.883	19.054	1.171	6,55
Troškovi amortizacije	3.743	3.440	-303	-8,10
Ostali poslovni rashodi	15.483	17.922	2.439	15,75
Trošak umanjenja vrijednosti kredita i rezerviranja	11.401	24.332	12.931	113,42
Dobit prije oporezivanja	12.961	12.115	-846	-6,53
Porez na dobit	2.698	2.627	-71	-2,63
Dobit poslije oporezivanja	10.263	9.488	-775	-7,55

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Tablica 8: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Imex banke za 2013. i 2014. g.

Račun dobiti i gubitka Imex banke d.d. (000 kn)	2013.	2014.	Apsolutna razlika	Relativna razlika (%)
Prihod od kamata	144.006	143.306	-700	-0,49
Rashod od kamata	86.087	78.790	-7.297	-8,48
Neto prihod od kamata	57.919	64.516	6.597	11,39
Prihod od naknada i provizija	16.890	19.822	2.932	17,36
Rashod od naknada i provizija	1.883	1.950	67	3,56
Neto prihod od naknada i provizija	15.007	17.872	2.865	19,09
Ostali poslovni prihodi	3.937	2.101	-1.836	-46,63
Poslovni prihodi	76.863	84.489	7.626	9,92
Troškovi osoblja	19.054	18.417	-637	-3,34
Troškovi amortizacije	3.440	3.186	-254	-7,38
Ostali poslovni rashodi	17.922	18.330	408	2,28
Trošak umanjenja vrijednosti kredita i rezerviranja	24.332	24.472	140	0,58
Dobit prije oporezivanja	12.115	20.084	7.969	65,78
Porez na dobit	2.627	4.051	1.424	54,21
Dobit poslije oporezivanja	9.488	16.033	6.545	68,98

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

U tablici 8 vidljiv je najveći rast neto dobiti u 2014. u odnosu na 2013. Apsolutno se neto dobit povećala za 6.545.000 kn, a relativno se povećala za 68,98 %. Poslovni prihodi porasli su apsolutno za 7.626.000 kn (9,92%) u 2014. u odnosu na 2013, najveće povećanja od prihoda utvrđeno je na prihodu od provizija i naknada. Što se tiče smanjenja, najviše je se smanjila stavka ostali poslovni prihodi i to za 1.836.000 kn ili 46,63 %.

Tablica 9: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Imex banke za 2014. i 2015. g.

Račun dobiti i gubitka Imex banke d.d. (000 kn)	2014.	2015.	Apsolutna razlika	Relativna razlika (%)
Prihod od kamata	143.306	113.816	-29.490	-20,58
Rashod od kamata	78.790	64.312	-14.478	-18,38
Neto prihod od kamata	64.516	49.504	-15.012	-23,27
Prihod od naknada i provizija	19.822	10.029	-9.793	-49,40
Rashod od naknada i provizija	1.950	1.845	-105	-5,38
Neto prihod od naknada i provizija	17.872	8.184	-9.688	-54,21
Ostali poslovni prihodi	2.101	24.807	22.706	1080,72
Poslovni prihodi	84.489	82.495	-1.994	-2,36
Troškovi osoblja	18.417	19.847	1.430	7,76
Troškovi amortizacije	3.186	3.114	-72	-2,26
Ostali poslovni rashodi	18.330	18.956	626	3,42
Trošak umanjenja vrijednosti kredita i rezerviranja	24.472	86.557	62.085	253,70
Dobit/gubitak prije oporezivanja	20.084	-45.980	-66.064	-328,94
Porez na dobit	4.051	0	-4.051	-100,00
Dobit poslije oporezivanja	16.033	0	-16.033	-100,00

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Dok se u prethodnoj tablici neto dobit povećala za 68,98 %, iz tablice 9 može se vidjeti da u 2015. uopće nije ostvarena neto dobit. Dobit prije oporezivanja u 2015. u odnosu na 2014. smanjila se apsolutno 66.064.000 kn ili relativno 328,94 %

Tablica 10: Tendencija promjena u računu dobiti i gubitka Imex banke d.d. u razdoblju od 2009. do 2015.g

Račun dobiti i gubitka Imex banke d.d. (000 kn)	2009.	2010.	2011.	2012.=100	2013.	2014.	2015.
Prihod od kamata	78%	94%	115%	100%	108%	108%	85%
Rashod od kamata	69%	81%	94%	100%	105%	96%	78%
Neto prihod od kamata	91%	115%	150%	100%	113%	126%	97%
Prihod od naknada i provizija	76%	66%	61%	100%	169%	199%	101%
Rashod od naknada i provizija	106%	97%	98%	100%	76%	79%	74%
Neto prihod od naknada i provizija	67%	56%	49%	100%	200%	239%	109%
Ostali poslovni prihodi	81%	149%	162%	100%	144%	77%	908%
Poslovni prihodi	87%	109%	138%	100%	125%	137%	134%
Troškovi osoblja	94%	91%	98%	100%	107%	103%	111%
Troškovi amortizacije	106%	101%	100%	100%	92%	85%	83%
Ostali poslovni rashodi	102%	89%	101%	100%	116%	118%	122%
Trošak umanjenja vrijednosti kredita i rezerviranja	106%	200%	200%	100%	213%	215%	759%
Dobit /gubitak prije oporezivanja	39%	79%	195%	100%	93%	155%	-355%
Porez na dobit	43%	82%	192%	100%	97%	150%	0%
Dobit poslije oporezivanja	38%	78%	196%	100%	92%	156%	0%

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Tablica 10 prikazuje tendenciju promjena u računu dobiti i gubitka Imex banke d.d. Kao bazna godina odabrana je 2012. Kada se promatra prihod od kamata, u 2009. godini bio je najmanji u odnosu na baznu godinu, smanjio je se za 22 p.p. U 2013. i 2014. prihod od kamata porastao je za 8 p.p. u odnosu na baznu godinu. Neto prihod od kamata također je bio najmanji u 2009.g, a najveći u 2014. godini. Kada se promatra neto prihod od provizija i naknada, u 2010. g. bilježi najveći pad u odnosu na baznu godinu (-44 p.p.). U 2014. g. i neto prihod od provizija i naknada je bio najveći u odnosu na baznu godinu, porastao je za 139 p.p. Kada se promatraju troškovi, npr. troškovi osoblja su porasli za 11 p.p. u 2015. u odnosu na baznu 2012., a u 2010. g. smanjili su se za 9 p.p. u odnosu na baznu godinu.

Dobit prije oporezivanja najniža je bila u 2009.g. u odnosu na baznu, dobit prije oporezivanja bila je manja za 61 p.p. Može se zaključiti da je kriza svakako ostavila posljedice na Imex banku d.d. Tek je u 2011. godini dobit prije oporezivanja bila veća nego u baznoj godini, i to za čak 95 p.p. U 2015. godini dobit nije ostvarena, ostvario se gubitak od 255 p.p. u odnosu na baznu godinu.

5.2. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza pokazuje postotni udjel svake stavke financijskog izvješća u odnosu na odgovarajući zbroj. Na primjer, u aktivni će tekuća aktiva biti prikazana u odnosu na ukupnu aktivu. Iz usporednog izvješća za vertikalnu analizu bilančnih pozicija može se uočiti kako se kreću odnosi među pozicijama tijekom vremena.⁶⁰

U radu je prikazana vertikalna analiza bilance Imex banke d.d. za razdoblje od 2011. do 2015. godine.

Tablica 11: Vertikalna analiza bilance Imex banke za 2011., 2012. i 2013. godinu

Bilanca Imex banke (u 000kn)	2011.	Udjel 2011.(%)	2012.	Udjel 2012.(%)	2013.	Udjel 2013.(%)
Novac i novčani ekvivalenti	259.994	13,65	321.482	15,26	403.276	17,93
Sredstva kod HNB-a	162.307	8,52	160.785	7,63	159.164	7,08
Depoziti kod drugih banaka	79.829	4,19	52.974	2,51	472	0,02
Zajmovi klijentima	1.275.749	66,97	1.241.534	58,94	1.304.165	57,99
Vrijednosni papiri i drugi finan. Instrumenti	66.626	3,50	260.574	12,37	279.353	12,42
Materijalna i nematerijalna imovina	44.199	2,32	43.822	2,08	43.399	1,93
Preuzeta imovina	6.206	0,33	9.710	0,46	16.995	0,76
Odgodena porezna imovina	0	0,00	0	0,00	123	0,01
Kamate, naknade i ostala imovina	25.464	1,34	31.601	1,50	41.882	1,86
Posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi za plasmane	-15.468	-0,81	-16.036	-0,76	0	0
UKUPNO IMOVINA:	1.904.906	100,00	2.106.446	100,00	2.248.829	100,00
Depoziti financijskih institucija	74.557	3,91	161.480	7,67	155.337	6,91
Depoziti ostalih komitenata	1.474.496	77,41	1.552.621	73,71	1.700.364	75,61
Obveze po primljenim kreditima	86.423	4,54	117.962	5,60	116.583	5,18
Ostale obveze i obračunate kamate	44.134	2,32	43.853	2,08	38.184	1,70
Rezerve za obveze i troškove	854	0,04	775	0,04	721	0,03
Hibridni instrumenti	84.416	4,43	99.612	4,73	98.009	4,36
UKUPNO OBVEZE:	1.764.880	92,65	1.976.303	93,82	2.109.198	93,79
Dionički kapital	93.127	4,89	93.127	4,42	93.127	4,14
Kapitalna dobit	13.175	0,69	13.175	0,63	13.175	0,59
Pričuve i zadržana dobit	13.578	0,71	13.578	0,64	23.841	1,06
Dobit/gubitak tekuće godine	20.146	1,06	10.263	0,49	9.488	0,42
UKUPNO KAPITAL:	140.026	7,35	130.143	6,18	139.631	6,21
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE:	1.904.906	100,00	2.106.446	100,00	2.248.829	100,00

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

⁶⁰ Belak, V. (1995.): Menadžersko računovodstvo, PRiF plus, Zagreb, str. 96.

Tablice 11 i 12 prikazuju vertikalnu analizu bilance Imex banke za razdoblje od 2011. do 2015. godine. U aktivni najveći udio u svim godinama promatranja zauzimaju zajmovi klijentima, zatim ih slijede novac i novčani ekvivalenti. Udio zajmova klijentima u ukupnoj imovini najmanji je u 2015. godini, i u odnosu na 2014. g. smanjio je se za 0,73 p.p

Tablica 12: Vertikalna analiza bilance Imex banke za 2014. i 2015. godinu

Bilanca Imex banke (u 000kn)	2014.	Udjel 2014. (%)	2015.	Udjel 2015. (%)
Novac i novčani ekvivalenti	385.738	16,71	435.176	21,39
Sredstva kod HNB-a	162.444	7,04	148.362	7,29
Depoziti kod drugih banaka	820	0,04	683	0,03
Zajmovi klijentima	1.302.882	56,43	1.133.131	55,70
Vrijednosni papiri i drugi finan. Instrumenti	363.350	15,74	236.547	11,63
Materijalna i nematerijalna imovina	41.317	1,79	32.756	1,61
Preuzeta imovina	17.639	0,76	15.678	0,77
Odgodena porezna imovina	114	0,00	114	0,01
Kamate, naknade i ostala imovina	34.439	1,49	31.733	1,56
Posebne rezerve za identificirane gubitke na skupnoj osnovi za plasmane	0	0,00	0	0,00
UKUPNO IMOVINA:	2.308.743	100,00	2.034.181	100,00
Depoziti financijskih institucija	106.668	4,62	50.167	2,47
Depoziti ostalih komitenata	1.793.498	77,68	1.656.337	81,43
Obveze po primljenim kreditima	84.561	3,66	78.852	3,88
Ostale obveze i obračunate kamate	38.483	1,67	36.915	1,81
Rezerve za obveze i troškove	1.146	0,05	1.246	0,06
Hibridni instrumenti	105.690	4,58	60.906	2,99
UKUPNO OBVEZE:	2.130.046	92,26	1.884.423	92,64
Dionički kapital	130.335	5,65	143.335	7,05
Kapitalna dobit	0	0,00	4.300	0,21
Pričuve i zadržana dobit	32.329	1,40	48.361	2,38
Dobit/gubitak tekuće godine	16.033	0,69	-45.980	-2,26
Nerealizirani dobit/gubitak s osnovne vrijednosnog usklađivanja fin.imovine raspoložive za prodaju	0	0,00	-258	-0,01
UKUPNO KAPITAL:	178.697	7,74	149.758	7,36
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE:	2.308.743	100,00	2.034.181	100,00

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Kada se promatra pasiva bilance vidi se da najveći udio zauzimaju depoziti ostalih komitenata u svim godinama promatranja. Vidi se također i da obveze zauzimaju glavni udio u pasivi. Npr. u 2015. godini udio obveza u pasivi je 92,64%, dok je udio kapitala 7,36%.

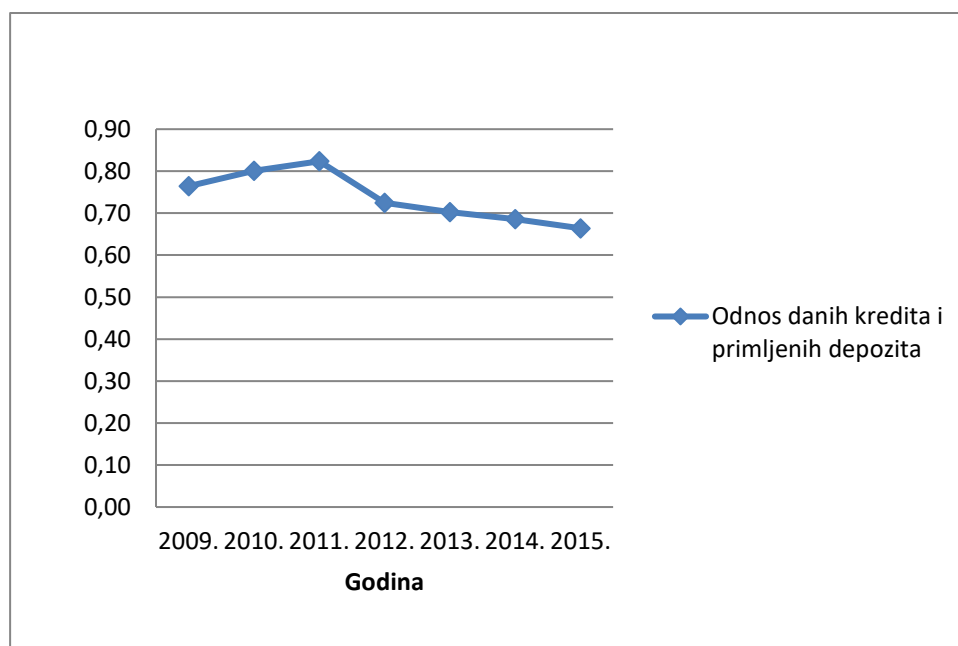
5.3. Analiza poslovanja Imex banke d.d. u razdoblju od 2009. do 2015. putem financijskih pokazatelja

Tablica 13: Pokazatelj likvidnosti

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Dani krediti	826.588	1.043.408	1.275.749	1.241.534	1.304.165	1.302.882	1.133.131
Primljeni depoziti	1.081.922	1.303.318	1.549.053	1.714.101	1.855.701	1.900.166	1.706.504
Odnos danih kredita i primljenih depozita	0,76	0,80	0,82	0,72	0,70	0,69	0,66

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Što je ovaj pokazatelj veći, manja je likvidnost banke jer je banka dala više kredita nego što je primila depozita i potrebno je tražiti dodatne izvore financiranja. Stoga je poželjnija niža vrijednost ovoga pokazatelja. Ukoliko je ovaj omjer previše visok banka nema dovoljno kapitala da bi pokrila nepredviđene kapitale zahtjeve, ukoliko je omjer previše nizak banka ne zarađuje onoliko koliko bi mogla.

Grafikon 2: Odnos danih kredita i primljenih depozita

Izvor: izrada autora

Iz grafikona 2 se vidi da je najmanja likvidnost banke u 2011. godini, a najveća likvidnost se ostvarila u 2015. godini gdje vrijednost pokazatelja iznosi 0,66. Od 2011. godine vrijednost pokazatelja se smanjuje, tj likvidnost se poboljšava, što označava da je banka primila više depozita nego što je dala kredita.

Tablica 14: Odnos kapitala i ukupne aktive

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Kapital	100.829	108.880	140.026	130.143	139.631	178.697	149.758
Ukupno aktiva	1.334.118	1.576.049	1.904.906	2.106.446	2.248.829	2.308.743	2.034.181
Odnos kapitala i ukupne aktive	0,08	0,07	0,07	0,06	0,06	0,08	0,07

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

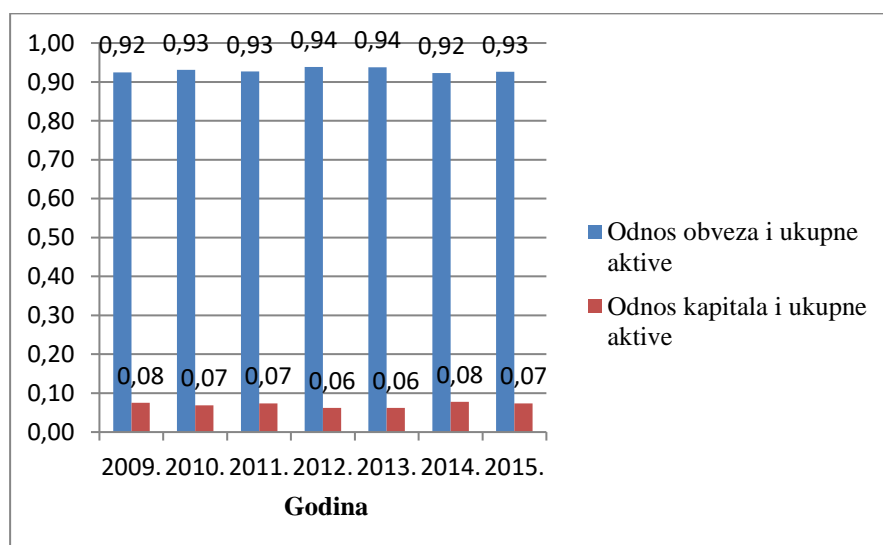
Pokazatelj iz tablice 14, koji se još naziva i koeficijent vlastitog financiranja govori koliko se imovine financiralo kapitalom. Poželjna vrijednost ovog pokazatelja je 0,10 (10%), što znači da veća vrijednost pokazatelja označava manju zaduženost banke. Pokazatelj nije puno oscilirao kroz promatrani period. Vrijednost u 2009. i 2014. godini je najbliža poželjnoj i znači da se 8% imovine financiralo vlastitim sredstvima

Tablica 15: Odnos obveza i ukupne aktive

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Ukupno obveze	1.233.289	1.467.169	1.764.880	1.976.304	2.109.198	2.130.046	1.884.423
Ukupno aktiva	1.334.118	1.576.049	1.904.906	2.106.446	2.248.829	2.308.743	2.034.181
Odnos obveza i ukupne aktive	0,92	0,93	0,93	0,94	0,94	0,92	0,93

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Koeficijent zaduženosti iz tablice 15 govori koliko se imovine financiralo iz obveza. Ukoliko je pokazatelj veći, veća je i zaduženost banke. Stoga je poželjnija niža vrijednost ovoga pokazatelja. Najnepovoljniju vrijednost pokazatelja bilježe 2012. i 2013. godina, tada je banka 94% imovine financiralo iz tuđih izvora, a samo 6% iz kapitala. Zbroj prethodna dva pokazatelja mora biti 1 ili 100 %.

Grafikon 3: Pokazatelji zaduženosti

Izvor: izrada autora

Grafikon 3 prikazuje kretanje odnosa obveza i ukupne aktive i odnosa kapitala i ukupne aktive. Vidi se da se imovina najvećim dijelom financira iz obveza.

Tablica 16: Pokazatelj ulaganja u fiksnu imovinu

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Fiksna imovina (materijalna imovina)	44.139	42.862	40.157	39.838	39.440	37.778	29.920
Kapital	100.829	108.880	140.026	130.143	139.631	178.697	149.758
Pokazatelj ulaganja u fiksnu imovinu	0,44	0,39	0,29	0,31	0,28	0,21	0,20

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Pokazatelj ulaganja u fiksnu imovinu, tj materijalnu imovinu umanjenu za amortizaciju govori da se fiksna imovina treba financirati iz kapitala. Banka u 2009. godini iz kapitala financira 44% fiksne imovine, što je najveća vrijednost, dok je u 2015. godini vrijednost pokazatelja najmanja.

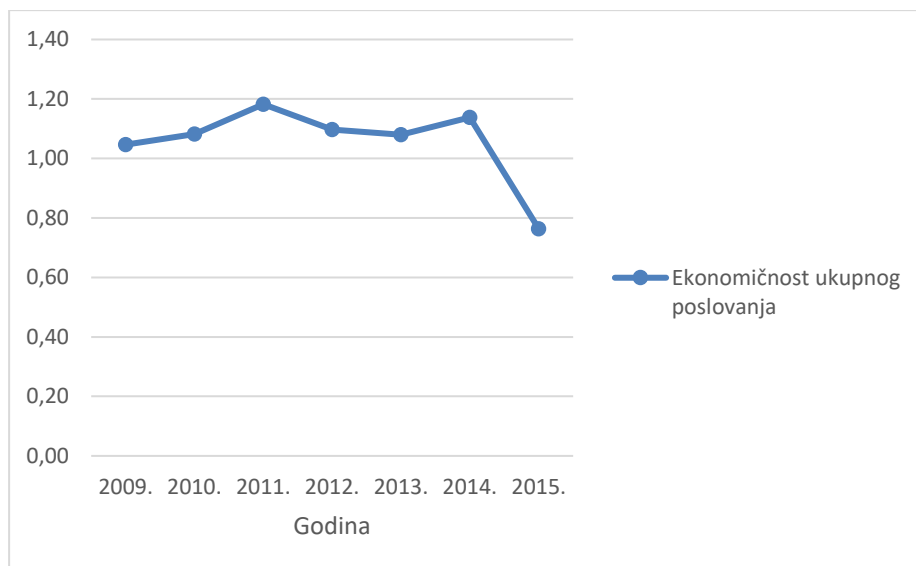
Tablica 17: Ekonomičnost ukupnog poslovanja

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Ukupni prihodi	113.262	136.001	164.250	145.908	164.833	165.229	148.652
Ukupni rashodi	108.253	125.748	138.922	132.947	152.718	145.145	194.631
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,05	1,08	1,18	1,10	1,08	1,14	0,76

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Ekonomičnost pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Ukoliko je pokazatelj veći od 1, banka posluje s dobiti tj. ekonomična je. Poželjno je da pokazatelj bude što veći. Npr. u 2010. godini po jednoj jedinici rashoda ostvarilo se 1,18 jedinica prihoda. U 2015. godini vrijednost pokazatelja je nepovoljna jer su ukupni rashodi veći od ukupnih prihoda.

Grafikon 4 pokazuje kretanje ekonomičnosti ukupnog poslovanja, vidimo da je ekonomičnost ostvarena u razdoblju od 2009. do 2014.g., linija se kreće iznad 1. U 2011. godini banka je poslovala najekonomičnije, pokazatelj u toj godini iznosi 1,18.

Grafikon 4: Ekonomičnost ukupnog poslovanja

Izvor: izrada autora

Tablica 18: Odnos kamatnih prihoda i rashoda

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Kamatni prihod	103.443	125.350	153.725	133.211	144.006	143.306	113.816
Kamatni rashod	56.925	66.620	76.779	81.956	86.087	78.790	64.312
Odnos kamatnih prihoda i rashoda	1,82	1,88	2,00	1,63	1,67	1,82	1,77

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Ovaj pokazatelj pokazuje koliko se jedinica kamatnog prihoda ostvari po jedinici kamatnog troška. Poželjno je da pokazatelj bude što veći. Npr, u 2011. godini ostvarile su se dvije jedinice kamatnog prihoda po jednoj jedinici kamatnog rashoda. U svim godinama kamatni prihodi su veći od kamatnog rashoda što je zadovoljavajuće.

Tablica 19: Odnos ukupnog prihoda i troškova zaposlenih

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Ukupan prihod	113.262	136.001	164.250	145.908	164.833	165.229	148.652
Trošak zaposlenih	16.761	16.324	17.611	17.883	19.054	18.417	19.847
Odnos ukupnog prihoda i troškova zaposlenih	6,76	8,33	9,33	8,16	8,65	8,97	7,49

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Što je ovaj pokazatelj veći, banka povećava svoju učinkovitost na teret zaposlenika. Može se reći da npr. u 2011. godini 1 kuna uložena u zaposlenika donosi 9,33 kune prihoda.

Tablica 20: Pokazatelj nekamatnih aktivnosti banke

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Neto prihod od provizija i naknada	3.960	7.579	8.521	4.892	7.002	3.744	2.4807
Ukupni prihod	115.016	139.511	168.343	148.069	167.898	166.872	148.652
Udio neto prihoda od naknada i provizija u ukupnom prihodu	0,03	0,05	0,05	0,03	0,04	0,02	0,17

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Udio neto prihoda od provizija i naknada u ukupnom prihodu od 2009. do 2014. ne mijenja se previše, ali u 2015. godini bilježi nagli rast i penje se na 0,17 ili 17 %. U odnosu na 2014. godinu, u kojoj je i ujedno zabilježena najmanja vrijednost (2%), to je rast od 15 p.p.

Tablica 21: Rentabilnost vlastitog kapitala

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Neto dobit	3.851	8.052	20.146	10.263	9.488	16.033	0
Glavnica	100.829	108.880	140.026	130.143	139.631	178.697	149.758
ROE	3,82%	7,40%	14,39%	7,89%	6,80%	8,97%	0,00%

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

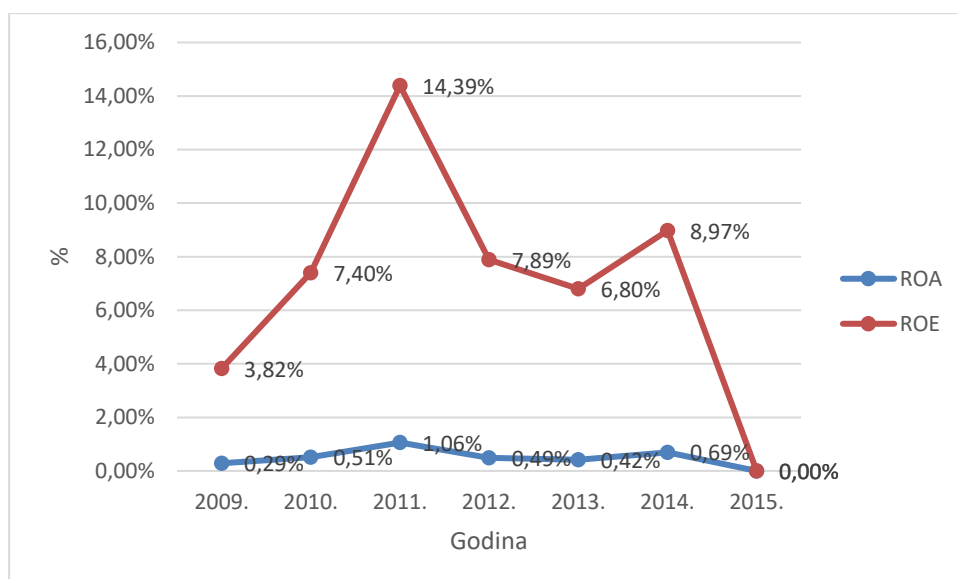
ROE ili povrat na ukupan vlastiti kapital nam pokazuje da je u npr. 2009. godini 3,82 kn dobitka nakon oporezivanja ostvareno iz 100 kn uloženog vlastitog kapitala. Bolji je što veći pokazatelj.

Tablica 22: Neto rentabilnost imovine

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Neto dobit	3.851	8.052	20.146	10.263	9.488	16.033	0
Ukupna imovina	1.334.118	1.576.049	1.904.906	2.106.446	2.248.829	2.308.743	2.034.181
Neto rentabilnost imovine	0,29%	0,51%	1,06%	0,49%	0,42%	0,69%	0,00%

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

ROA ili povrat na imovinu pokazuje da je u npr. 2009. godini po 100 kn uložene imovine ostvareno 1,06 kn dobiti nakon oporezivanja. Bolji je što veći pokazatelj.

Grafikon 5: ROA I ROE

Izvor: izrada autora

Iz grafikona 5 vidi se da ROA ne oscilira previše tijekom razdoblja, najveća vrijednost je ostvarena u 2011. godini, dok prinos u 2015.g uopće nije ostvaren jer nije ostvarena neto dobit. ROE raste do 2011. godine i doseže svoj maksimum od 14,39%, nakon toga slijedi pad na 6,80% u 2013.g. ili pad od 1,09 p.p. Nakon toga ROE raste, te u 2014.g. iznosi 8,79 %. Međutim u 2015 godini ROE, kao i ROA nije ostvaren.

Tablica 23: Kamatna marža

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Neto prihod od kamata	46.518	58.730	76.946	51.255	57.919	64.516	49.504
Ukupno aktiva	1.334.118	1.576.049	1.904.906	2.106.446	2.248.829	2.308.743	2.034.181
Kamatna marža	0,035	0,037	0,040	0,024	0,026	0,028	0,024

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Kamatna marža pokazuje koliko jedinica kamatnog prihoda stvara aktiva. Poželjno je što veći pokazatelj. Najveća vrijednost je postignuta u 2011. godini i iznosila je 0,040 ili 4%. Najmanja vrijednost je ostvarena u 2015. godini i iznosi 2,4 %.

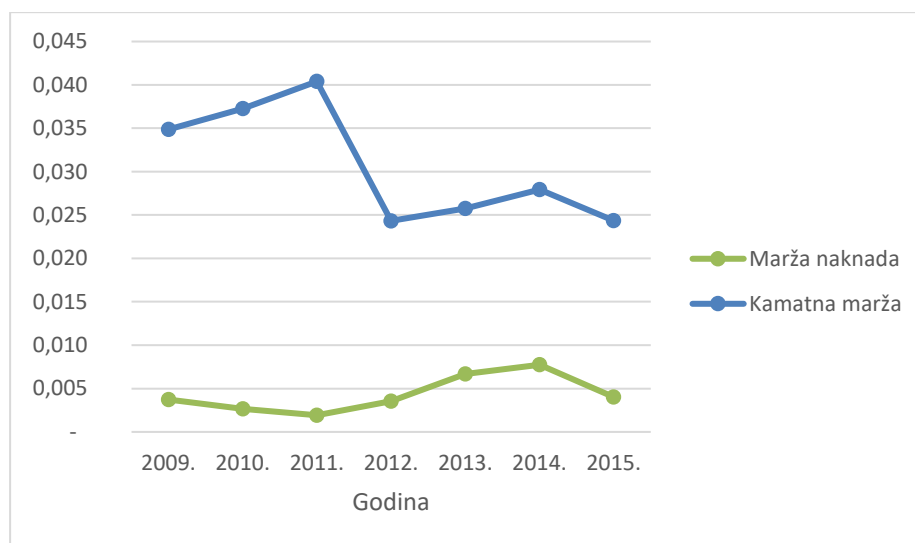

Tablica 24: Marža naknada

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Neto prihod od naknada	4.978	4.172	3.660	7.485	15.007	17.872	8.184
Ukupno aktiva	1.334.118	1.576.049	1.904.906	2.106.446	2.248.829	2.308.743	2.034.181
Marža naknada	0,004	0,003	0,002	0,004	0,007	0,008	0,004

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Marža naknada pokazuje koliko jedinica nekamatnog prihoda stvara aktiva. Poželjan što veći pokazatelj. Najveća vrijednost je postignuta u 2014. godini i iznosi 0,008 ili 0,8 %.

Grafikon 6: Marža naknada i kamatna marža

Izvor: izrada autora

Grafikon 6 pokazuje da se marža naknada ne mijenja se previše kroz promatrano razdoblje, za razliku od kamatne marže gdje je pad iz 2011. godine (0,04) u 2010. godinu (0,024) najjasnije izražen na grafikonu.

Tablica 25: Dobit po dionici

OPIS	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
Neto dobit	3.851	8.052	20.146	10.263	9.488	16.033	0
Broj dionica	602	601	931	931	931	1.303	1.433
EPS	6,4	13,39	21,63	11,02	10,19	12,3	0

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

EPS pokazuje da je u 2009 godini ostvareno 6,4 kn po jednoj dionici. EPS raste od 2009.g. do 2011. g. i u 2011. doseže svoj vrhunac od 21,63 kn. Nakon 2011. EPS konstantno bilježi pad, a u 2015. godini uopće nije ostvarena dobit po dionici.

5.4. Usporedba Imex banke s konkurentima

Kako bi se još dodatno utvrdio položaj Imex banke d.d. provedena je analiza poslovanja u odnosu na druge banke u Hrvatskoj.

Banke s kojima će se uspoređivati poslovanje Imex banke d.d. po veličini aktive ne pripadaju u istu kategoriju. U odabir je uzeta po veličini aktive jedna srednja banka (Otp banka d.d.), jedna velika banka (*Erste&Steiermarkische Bank d.d*), te su ostale banke po veličini male banke. Veličina banke je svakako bitan faktor koji treba uzeti u obzir kada se vrši uspoređivanje. Za početak će se reći ponešto u par rečenica o svakoj banci zasebno.

Kreditna banka Zagreb d.d.:

Banka je započela s radom 1994. godine kada je ujedno i dobila ovlaštenje Hrvatske narodne banke za obavljanje svih poslova sa stranim sredstvima plaćanja, uključujući i poslove platnog prometa i kreditnih poslova s inozemstvom. Poslovanje banke organizirano je unutar podružnica u Zagrebu, Splitu, Rijeci, Zadru, Osijeku i Dubrovniku, a obavlja se i u drugim brojnim ispostavama diljem Hrvatske.⁶¹

Partner banka d.d.:

Banka je utemeljena ratne 1991. godine, kao jedna od prvih privatnih banaka u 100% - tnom hrvatskom vlasništvu. Početni je kapital iznosio samo 11 milijuna kuna. 1994. banka je dokapitalizirana II. emisijom dionica te je dionički kapital krajem godine iznosio 5,2 milijuna EUR-a. Iste godine Banka postaje članicom SWIFT-a, društva za globalne financijske telekomunikacije. Banka ima poslovnice u Zagrebu, Splitu, Zadru, Rijeci, Osijeku i Pakoštanima.⁶²

Otp banka d.d.

Nakon što su na Glavnim skupštinama Dalmatinske, Istarske i Sisačke banke donesene odluke o spajanju u Novu banku, Nova banka d.d. registrirana je na Trgovačkom sudu u Zagrebu 2002.g., čime je okončan pravni postupak spajanja Dalmatinske, Istarske i Sisačke banke. Banka nastavlja poslovati na tri informatičke platforme (Zadar, Pula, Sisak). Nakon što je nekoliko uglednih bankarskih grupacija iskazalo interes za kupnju Nove banke, većinski vlasnici banke 2004.g. prihvatili su ponudu koju je predala OTP Bank Rt. sa sjedištem u

---

⁶¹ Kreditna banka Zagreb d.d., <http://www.kbz.hr/> (Pristupljeno: 20.7.2017.)

⁶² Partner banka d.d., <http://www.paba.hr/> (Pristupljeno: 20.7.2017.)

Budimpešti ocijenivši je najpovoljnijom. Otp banka d.d. ima poslovnice po cijeloj Hrvatskoj.⁶³

Erste&Steiermarkische Bank d.d

Od samog početka, od 2000 g., Erste&Steiermarkische Bank d.d dio je međunarodne Erste grupe koja potječe od davne 1819.g.

Erste&Steiermarkische Bank d.d. pod tim imenom posluje od 2003.g., a nastala je spajanjem Riječke banke d.d., Rijeka i tadašnje Erste&Steiermarkische Bank d.d., Zagreb. Erste&Steiermarkische Bank d.d. posluje na nacionalnoj razini te uslužuje više od 850.000 klijenata kroz mrežu od 132 poslovnice i 653 bankomata.⁶⁴

Tablica 26 pokazuje poslovanje banaka u periodu od 2012.g. do 2015. g. Za početak može se uočiti kako svaka promatrana banka u razdoblju od 2012. do 2015.g., na kraju barem jedne godine ima krajnji rezultat poslovanja negativan. Za one godine u kojima je ostvaren neto gubitak, a ne neto dobit ROA i ROE nisu se računali jer nije ostvaren nikakav prinos. Već se sada može zaključiti da u ovom primjeru veličina banke i ne predstavlja jamstvo da će se svaku godinu ostvarivati pozitivan rezultat. Kada se promatra rezultat poslovanja, najveću neto dobit u prve tri godine promatranja ostvaruje Erste&Steiermarkische Bank d.d. Za detaljniji prikaz formirani su i sljedeći grafikoni gdje će se pobliže objasniti kretanje pokazatelja.

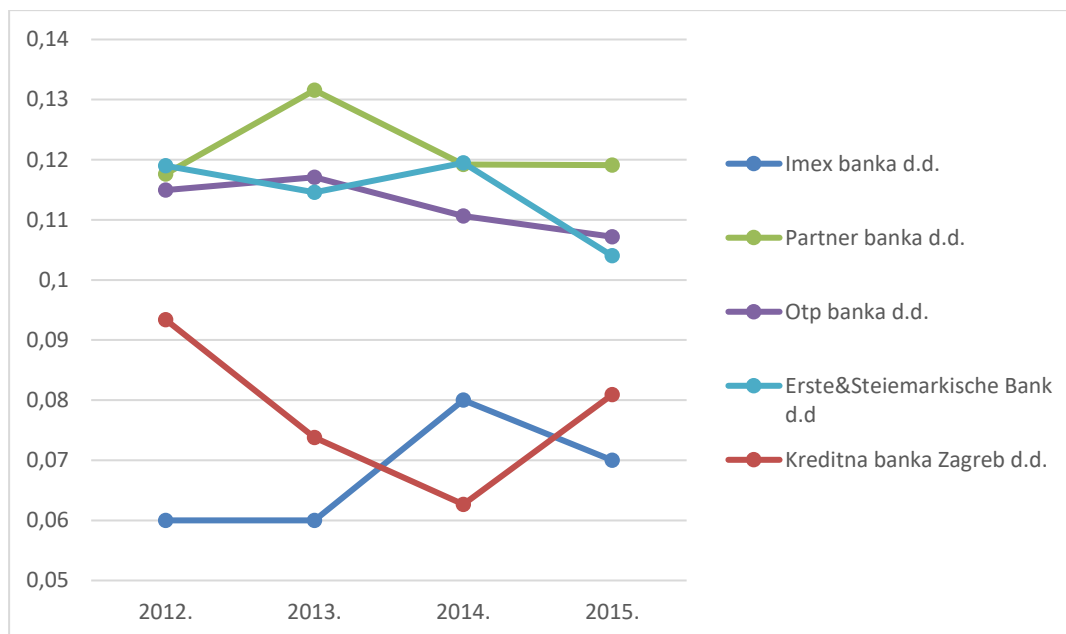
⁶³ Otp banka d.d., <https://www.otpbanka.hr/hr> (Pristupljeno: 20.7.2017.)

⁶⁴ Erste&Steiermarkische Bank d.d , <https://www.erstebank.hr/hr/> (Pristupljeno: 20.7.2017.)

Tablica 26: poslovanje banaka u razdoblju od 2012. do 2015. godine

Godina	2012.	2013.	2014.	2015.
<i>Imex banka d.d.</i>				
Aktiva (u 000kn)	2.106.446	2.248.829	2.308.743	2.034.181
Neto rezultat poslovanja (u 000kn)	10.263	9.488	16.033	-45.980
Odnos obveza i aktive	0,94	0,94	0,92	0,93
Odnos kapitala i aktive	0,06	0,06	0,08	0,07
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,1	1,08	1,14	0,76
ROA (%)	0,49	0,42	0,69	0,00
ROE (%)	7,89	6,8	8,97	0,00
<i>Kreditna banka Zagreb d.d.</i>				
Aktiva (u 000kn)	3.202.496	4.096.720	4.266.101	3.469.679
Neto rezultat poslovanja (u 000kn)	16.090	4.506	-39.715	8.349
Odnos obveza i aktive	0,91	0,93	0,94	0,92
Odnos kapitala i aktive	0,09	0,07	0,06	0,08
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,10	1,02	0,87	1,04
ROA (%)	0,50	0,11	0,00	0,24
ROE (%)	5,38	1,49	0,00	2,97
<i>Partner banka d.d.</i>				
Aktiva (u 000kn)	1.430.508	1.290.828	1.447.946	1.488.496
Neto rezultat poslovanja (u 000kn)	-17.706	1.389	1.288	1.407
Odnos obveza i aktive	0,88	0,87	0,88	0,88
Odnos kapitala i aktive	0,12	0,13	0,12	0,12
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	0,82	1,02	1,01	1,02
ROA (%)	0,00	0,11	0,09	0,09
ROE (%)	0,00	0,82	0,75	0,79
<i>Otp banka d.d.</i>				
Aktiva (u 000kn)	13.303.987	13.690.689	15.826.085	15.838.812
Neto rezultat poslovanja (u 000kn)	100.072	64.839	155.233	-79.589
Odnos obveza i aktive	0,89	0,88	0,89	0,89
Odnos kapitala i aktive	0,11	0,12	0,11	0,11
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,16	1,10	1,19	0,87
ROA (%)	0,75	0,47	0,98	0,00
ROE (%)	6,54	4,05	8,86	0,00
<i>Erste&Steiermarkische Bank d.d</i>				
Aktiva (u 000 kn)	58.519.000	60.125.000	60.180.000	58.995.000
Neto rezultat poslovanja (u 000 kn)	483.000	68.000	232.000	-1.012.000
Odnos obveza i aktive	0,88	0,89	0,88	0,90
Odnos kapitala i aktive	0,12	0,11	0,12	0,10
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,17	1,47	1,13	0,64
ROA (%)	0,83	0,11	0,39	0,00
ROE (%)	6,94	0,99	3,23	0,00

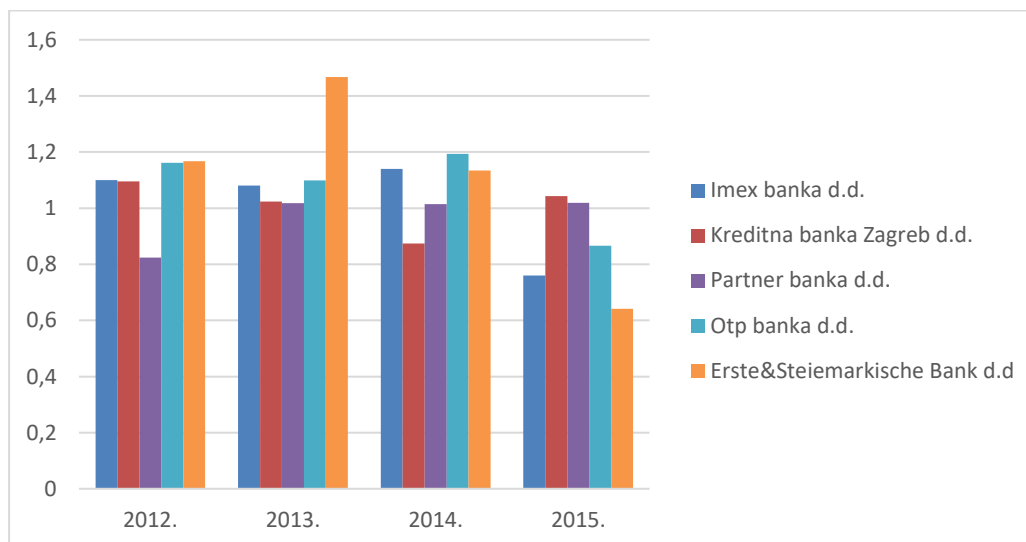
Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja banaka

Grafikon 7: Odnos kapitala i ukupne imovine odabranih banaka

Izvor: izrada autora

Imex banka d.d. i Kreditna banka Zagreb imaju najmanje vrijednosti pokazatelja tokom cijelog promatranog razdoblja u odnosu na ostale banke. Najveća vrijednost (13%) koja je vidljiva na grafikonu ostvarena je u 2013. g. i ostvarila ju je Partner banka d.d.

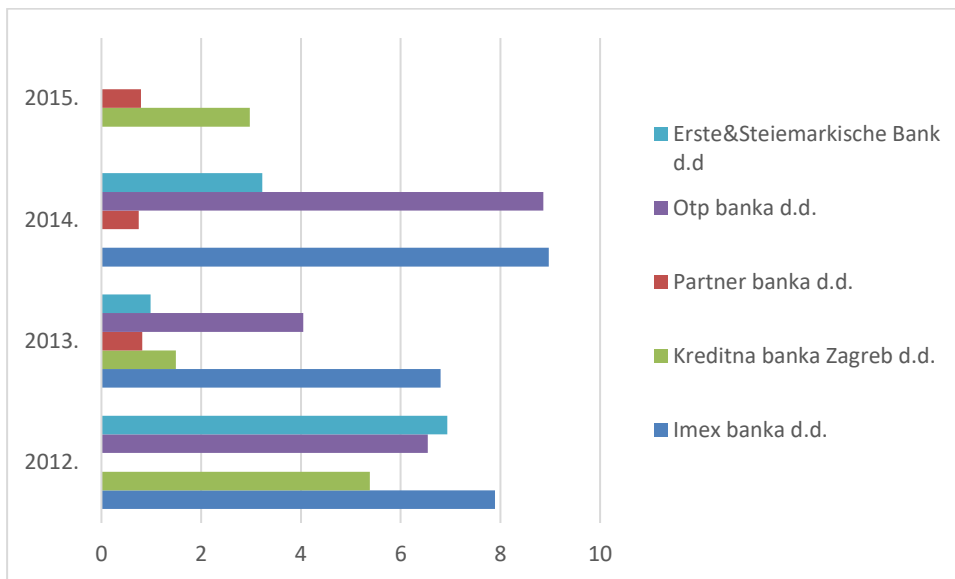

Grafikon 8: Ekonomičnost ukupnog poslovanja odabranih banaka

Izvor: izrada autora

U 2012. godini najbolju vrijednost pokazatelja ima Erste&Steiemarkische Bank d.d (u nastavku Erste banka d.d.). Potom je slijedi Otp bankad.d., pa Imex banka d.d. U 2013.g.

također samo Erste banka d.d. i Otp banka d.d. imaju bolju ekonomičnost od Imex banke. U 2014., ali i u 2015. g. dolazi do promjene, Erste banka d.d. više nema najbolju vrijednost ekonomičnosti. U 2014. g. najveću vrijednost ima Otp banka d.d., a slijede je Imex banka i Erste banka d.d. U 2015. godini Imex banka nije ostvarila dobit poslovanja, što znači da su prihodi veći od rashoda te većina banaka, osim Erste banke d.d. ima bolje vrijednosti ovoga pokazatelja.

Grafikon 9: Pokazatelj rentabilnosti kapitala odabranih banaka

Izvor: izrada autora

Kada se promatra grafikon 9 vidi se da u 2012. g. sve banke osim Partner banke d.d. ostvaruju povrat na kapital. Najveći pokazatelj rentabilnosti kapitala u prve tri godine promatranja ostvaruje Imex banka d.d. 2015. g. je za Imex banku d.d., Otp banku d.d. i Erste banku d.d. najnepovoljnija godina poslovanja. U 2015. g. pozitivan rezultat poslovanja, pa stoga i povrat na kapital su ostvarile samo Partner banka d.d. i Kreditna banka Zagreb d.d.

5.5. Korelacijska analiza poslovanja Imex banke d.d.

Pod pojmom korelacija podrazumijeva se međuzavisnost ili povezanost numeričkih varijabli. Najpoznatija mjera linearne korelacije između slučajnih varijabli je **Pearsonov koeficijent linearne korelacije (r)**.⁶⁵ Pozitivna korelacija postoji kada rast jedne varijable prati rast druge varijable ili kada pad jedne varijable prati pad druge varijable. Negativna korelacija postoji kada rast jedne prati pad druge varijable, tj. kada pad jedne varijable prati rast druge varijable.

⁶⁵ Pivac S. (2010.): Statističke metode, e-nastavni materijali, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 238

U skladu s veličinom koeficijenta može se zaključiti smjer i intenzitet linearne korelacije:⁶⁶

- $r = -1; r = 1 \rightarrow$ funkcionalna negativna/pozitivna korelacija;
- $-1 < r \leq -0,8; 0,8 \leq r < 1 \rightarrow$ jaka negativna/pozitivna korelacija;
- $-0,8 < r \leq -0,5; 0,5 \leq r < 0,8 \rightarrow$ srednje jaka negativna/pozitivna korelacija;
- $-0,5 < r < 0; 0 < r < 0,5 \rightarrow$ slaba negativna/pozitivna korelacija

Tablica 27: Dobit i dani krediti klijentima Imex banke d.d.

Godina	Dobit razdoblja	Krediti klijentima
2009.	3.851	826.588
2010.	8.052	1.043.408
2011.	20.146	1.275.749
2012.	10.263	1.241.534
2013.	9.488	1.304.165
2014.	16.033	1.302.882

Izvor: izrada autora na temelju financijskih izvještaja Imex banke d.d.

Tablica 28.: Korelacija dobiti i danih kredita klijentima Imex banke d.d.

		Dobit	Kredit
Dobit	Pearson Correlation	1	,748*
	Sig. (1-tailed)		,044
	N	6	6
Kredit	Pearson Correlation	,748*	1
	Sig. (1-tailed)	,044	
	N	6	6

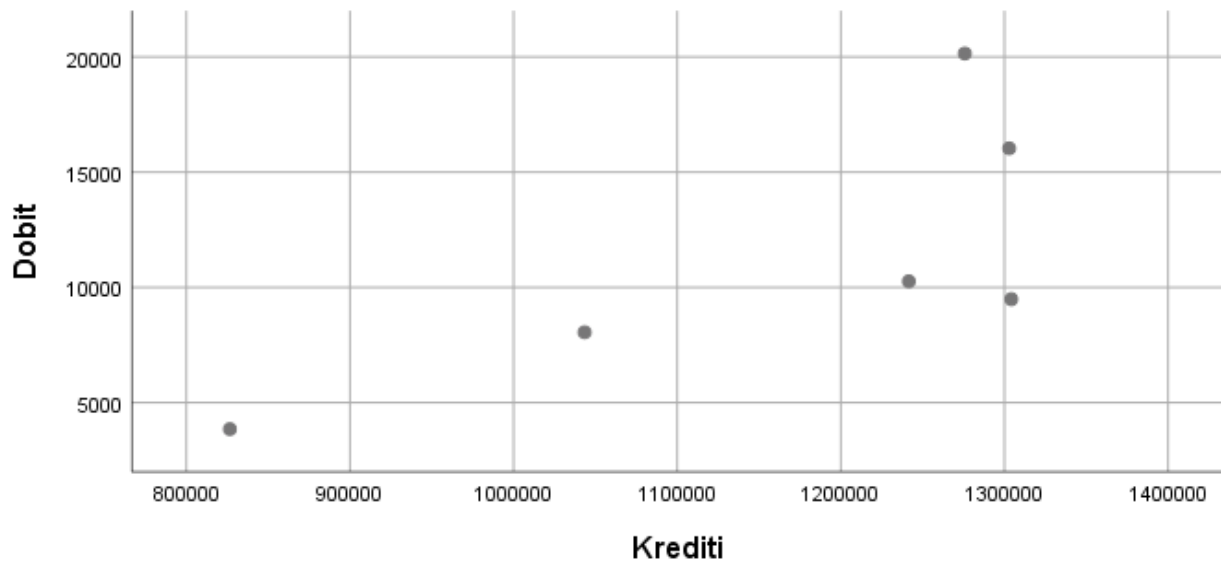
*. Correlation is significant at the 0.05 level (1-tailed).

Izvor: izrada autora pomoću SPSS programa

Važno je napomenuti da je 2015. godina isključena iz analize. Prema rezultatima iz tablice 28 vidi se da Pearsonov koeficijent korelacije iznosi 0,748 što upućuje na srednje pozitivnu vezu između promatranih varijabli, odnosno ako rastu krediti klijentima može se očekivati i veća dobit razdoblja.

⁶⁶ Pivac S. (2010.): Statističke metode, e-nastavni materijali, Ekonomski fakultet Split, Split, str. 238

Empirijska signifikantnost koeficijenta korelacije iznosi $\alpha^*=0,044$, odnosno $\alpha^* < 5\%$, a to znači da je koeficijent korelacije između dobiti i kredita statistički značajan uz signifikantnost testa od 5 %. **Na temelju toga može se zaključiti da se hipoteza „Kretanje dobiti banke značajno je povezano s kreditiranjem komitenata“ prihvaća.**

Grafikon 10: Dijagram rasipanja između dobiti (Y) i kredita klijentima (X)

Izvor: izrada autora pomoću SPSS programa

Grafikon prikazuje dijagram rasipanja između dobiti i kredita klijentima. Između točaka može se zamisliti pravac kojega prate odstupanja. Pravac je rastući, što označava da porast jedne varijable prati rast druge varijable, stoga je statistička veza pozitivna.

ZAKLJUČAK

Cilj ovoga rada bio je analizirati i ocijeniti poslovanje Imex banke d.d. u razdoblju od 2009. do 2015. godine, te sukladno tome prihvatiti ili odbaciti navedene hipoteze. Poslovanje se ocijenilo pomoću financijskih pokazatelja, usporedilo se i poslovanje s odabranim konkurentima, te je se provela korelacijska analiza.

U radu je provedena i horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja. Kroz analizu tendencija promjena u računu dobiti i gubitka može se vidjeti da je financijska kriza imala utjecaj na poslovanje banke jer je neto dobit u 2009. i u 2010. manja u odnosu na baznu godinu.

Prva hipoteza postavljena u ovome radu je *H 1- Odabrani pokazatelji poslovanja pokazuju perspektivno poslovanje Imex banke d.d.*

Na temelju izračunatih pokazatelja možemo zaključiti da Imex banka d.d. posluje relativno uspješno, osim u zadnjoj godini promatranja. Banka je likvidna što znači da je primila više depozita nego što je dala kredita. Pokazatelj odnosa kapitala i ukupne aktivne u niti jednoj godini promatranja nije veći od 10 %, stoga je ovaj pokazatelj nezadovoljavajući. Pokazatelji ekonomičnosti, ROA, ROE, dobit po dionici, neto dobit nisu ostvareni u posljednjoj godini promatranja, tj. u 2015. godini. U svim ostalim godinama promatranja ovi pokazatelji te neto dobit su zadovoljavajući i kazuju nam da Imex banka d.d. posluje relativno uspješno. Kamatna marža i marža naknada mogle bi biti i veće.

Na temelju svega ovoga prva istraživačka hipoteza ne može se u cijelosti niti prihvatiti, ali niti odbaciti. Isto tako kada se Imex banka d.d. uspoređivala s ostalim konkurentima, moglo se vidjeti da svaka Banka u barem jednoj promatranoj godini ostvaruje negativno poslovanje, ali bi se već u idućoj godini oporavila te ostvarila neto dobit. Stoga bi bilo nepravilno zbog negativnog rezultata Imex banke d.d. u 2015. godini reći da banka ne ostvaruje perspektivno poslovanje, ali isto tako zbog rezultata u 2015. godini, kao i nekih drugih izračunatih pokazatelja koji bi mogli biti bolji ne može se reći ni da Imex banka d.d. posluje uspješno u cijelosti. Isto tako prilikom usporedbe s konkurentima moglo se uočiti da veličina aktive banke ne uvjetuje pozitivan financijski rezultat na kraju godine.

Druga hipoteza postavljena u ovom radu je *H 2- Kretanje dobiti banke značajno je povezano s kreditiranjem komitenata.*

Da bi se ova postavljena hipoteza prihvatila ili odbacila izračunao je se Pearsonov koeficijent linearne korelacije. Empirijska signifikantnost koeficijenta korelacije iznosi $\alpha^*=0,044$. Kako je $\alpha^* < 5\%$ korelacija između promatranih varijabli statistički je značajna. Na temelju toga može se zaključiti da se druga postavljena hipoteza prihvaća.

LITERATURA

Knjige i članci:

1. Abramović, K., Broz Tominac, S., Cutuvarić, M. i sur. (2008.): Primjena Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, RiF, Zagreb
2. Belak, V.(1995.): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb
3. Belak, V. (2006.): Profesionalno računovodstvo, Zgombić & Partneri, Zagreb
4. Ćurak, M., Kundid, A., Visković, J. (2014.): Financije nakon krize, Ekonomski fakultet Split, Split
5. Filipović, I. (2014.): Računovodstvo financijskih institucija, Ekonomski fakultet Split, Split
6. Pervan, I. (2007.): Menadžersko računovodstvo - Izvještaj o novčanom tijeku, materijali s predavanja, Ekonomski fakultet Split, Split
7. Pivac, S., Šego, B. (2005.): Statistika, Alka script, Zagreb
8. Pivac S. (2010.): Statističke metode, e-nastavni materijali, Ekonomski fakultet Split, Split
9. Rose, S.P. (2003.): Menadžment komercijalnih banaka, MATE, Zagreb
10. Rozga, A.(2009.): Statistika za ekonomiste, Ekonomski fakultet Split, Split
11. Rozga, A., Grčić, B. (2009.): Poslovna statistika, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet Split, Split
12. Saunders, A., Cornett Millon, M. (2006.): Financijska tržišta i institucije, Masmedia, Zagreb
13. Šošić, I., Serdar, V. (1992.): Uvod u statistiku, Školska knjiga, Zagreb
14. Verčić Tkalc, A., Sinčić Ćorić D., Pološki Vokić N. (2011.): Priručnik za metodologiju istraživačkog rada u društvenim istraživanjima, M.E.P., Zagreb
15. Vidučić, Lj., (2012.): Financijski menadžment, PRiF-plus, Zagreb
16. Žager, K., Žager, L. (1999.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb
17. Žager, N., Mamić, Sačer I., Sever, S., Žager, L. (2008.): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb
18. Žugaj, M., Dumičić, K., Dušak, V. (2006.): Temelji znanstvenoistraživačkog rada, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin

Izvori s interneta:

1. HNB, <https://www.hnb.hr/> (Pristupljeno: 26.6.2017.)
2. Erste&Steiermarkische Bank d.d , <https://www.erstebank.hr/hr/o-nama> (Pristupljeno: 20.7.2017.)
3. Imex banka d.d., <https://www.imexbanka.hr/> (Pristupljeno: 22. 6. 2017.)
4. Kreditna banka Zagreb d.d., <http://www.kbz.hr/> (Pristupljeno: 20.7.2017.)
5. Metode znanstvenih istraživanja - Analiziraj ga, <http://analiziraj.ga/naslovna/metode-znanstvenih-istrazivanja/> (Pristupljeno: 22.3.2017.)
6. Otp banka d.d., <https://www.otpbanka.hr/hr> (Pristupljeno: 20.7.2017.)
7. Partner banka d.d., <http://www.paba.hr/> (Pristupljeno: 20.7.2017.)
8. Pavković, A. (2004.) : Instrumenti vrednovanja uspješnosti poslovnih banaka, Zbornik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=41458 (Pristupljeno: 22.3.2017.)
9. Žugaj, M. (1979.): Metode analize i sinteze, Fakultet organizacije i informatike, Varaždin, <http://hrcak.srce.hr/81266>, (Pristupljeno:22.3.2017.)

POPIS TABLICA

Tablica 1: Banke i štedne banke u Hrvatskoj 31.12.2015. g.....	19
Tablica 2: Horizontalna analiza bilance Imex banke d.d. za 2011. i 2012. godinu	32
Tablica 3: Horizontalna analiza bilance Imex banke d.d. za 2012. i 2013. godinu	33
Tablica 4: Horizontalna analiza bilance Imex banke d.d. za 2013. i 2014. godinu	34
Tablica 5: Horizontalna analiza bilance Imex banke d.d. za 2014. i 2015. godinu	35
Tablica 6: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Imex banke za 2011. i 2012. g.	36
Tablica 7: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Imex banke za 2012. i 2013. g.	37
Tablica 8: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Imex banke za 2013. i 2014. g.	37
Tablica 9: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Imex banke za 2014. i 2015. g.	38
Tablica 10: Tendencija promjena u računu dobiti i gubitka Imex banke d.d. u razdoblju od 2009. do 2015.g.....	39
Tablica 11: Vertikalna analiza bilance Imex banke za 2011., 2012. i 2013. godinu	40
Tablica 12: Vertikalna analiza bilance Imex banke za 2014. i 2015. godinu	41
Tablica 13: Pokazatelj likvidnosti	42
Tablica 14: Odnos kapitala i ukupne aktive	43
Tablica 15: Odnos obveza i ukupne aktive	43
Tablica 16: Pokazatelj ulaganja u fiksnu imovinu	44
Tablica 17: Ekonomičnost ukupnog poslovanja	44
Tablica 18: Odnos kamatnih prihoda i rashoda.....	45
Tablica 19: Odnos ukupnog prihoda i troškova zaposlenih	45
Tablica 20: Pokazatelj nekamatnih aktivnosti banke	46
Tablica 21: Rentabilnost vlastitog kapitala	46
Tablica 22: Neto rentabilnost imovine	46
Tablica 23: Kamatna marža.....	47
Tablica 24: Marža naknada	48
Tablica 25: Dobit po dionici.....	48
Tablica 26: Poslovanje banaka u razdoblju od 2012. do 2015. godine	51
Tablica 27: Dobit i dani krediti klijentima Imex banke d.d.	54
Tablica 28: Korelacija dobiti i danih kredita klijentima Imex banke d.d.	54

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Dioničari banke na dan 31.12.2015	17
Grafikon 2: Odnos danih kredita i primljenih depozita.....	42
Grafikon 3: Pokazatelji zaduženosti.....	43
Grafikon 4: Ekonomičnost ukupnog poslovanja.....	45
Grafikon 5: ROA I ROE.....	47
Grafikon 6: Marža naknada i kamatna marža	48
Grafikon 7: Odnos kapitala i ukupne imovine odabranih banaka.....	52
Grafikon 8: Ekonomičnost ukupnog poslovanja odabranih banaka.....	52
Grafikon 9: Pokazatelj rentabilnosti kapitala odabranih banaka.....	53
Grafikon 10: Dijagram rasipanja između dobiti (Y) i kredita klijentima (X)	55

POPIS SLIKA

Slika 1: Temeljni financijski izvještaji.....	21
---	----

SAŽETAK

Ključne riječi: financijska izvješća, financijski pokazatelji, banka

Financijska izvješća daju najvažnije informacije o poslovanju banke, te informacije su korisne za dioničare, javnost, menadžere i ostale zainteresirane korisnike. Pomoću informacija iz izvještaja izračunavaju se financijski pokazatelji na temelju kojih je ocijenjeno poslovanje banke. Imex banka d.d. je banka u potpunom hrvatskom vlasništvu koja je po veličini aktive svrstana u kategoriju mala banka. Ovim radom je analizirano poslovanje Imex banke d.d. u razdoblju od 2009. do 2015. godine. U tu svrhu provedena je analiza pomoću financijskih pokazatelja, horizontalna i vertikalna analiza, te se usporedilo poslovanje banke s ostalim bankama u Hrvatskoj.

SUMMARY

Key words: financial statements, financial indicators, bank

Financial statements give the main business information of the bank, this information are useful for shareholders, managers, public and others interested users. Using information from financial statements are calculated business indicators. Imex bank d.d. is in full croatian ownership, by size belongs to the category small bank. This work includes analysis of the entire business operations of Imex bank in the period since 2009 until 2015. For this purpose, we used an analysis using financial indicators, as well as horizontal and vertical analysis and compared business with other banks in Croatia.